DOSAR: EUROPA? CUM VA ARĂTA UE DIN LUNA MAI

Newsweek ROMÂNIA

22-28.03.2019

Justiţie în Familie

Una dintre judecătoarele din procesul lui Dragnea este măritată cu un troll pesedist de pe Facebook

Anul 2 • Numărul 46 • Preţ: 11,90 lei

5 948494 000029 19046

MATINALUL #1
DIN ROMÂNIA

KISS FM

LUNI-VINERI • 06:00-10:00

Newsweek ROMANIA

22-28.03.2019 _ ANUL 2 _ NR.46

SUMAR

Periscop

06 **Al optulea Romanian Business Leaders Summit**
Antreprenorii trasează „linia roșie" pentru politicieni

Opinii

10 CĂTĂLIN PRISACARIU
Dragnea: ocupați AEP
RAMONA URSU
#Șieu, dar și la vot
11 CRISTIAN PREDA
Aprozar

Dosar

12 EuroPA?
14 Ce e în neregulă cu Europa
16 Cum vor schimba alegerile europene dinamica UE
20 Planurile lui Macron pentru renașterea Europei
24 Cristian Preda: „UE va supraviețui"

Periscop

26 **Colaborare**
Documente CNSAS: relația cu Securitatea a lui Ion Cristoiu
30 **Incompatibilitate**
Soția îl judecă pe Dragnea, soțul este troll pesedist pe Facebook
32 Înalta Curte refuză să se pronunțe
34 Soțul judecătoarei, mediator pe sute de mii de lei
36 **Încrengături**
Angajații cumătrului lui Dragnea, în funcții cheie în ANSVSA
38 **Răfuială**
PSD îl lichidează pe „Manole" de la BNR cu ajutorul CNSAS
42 **Criză**
Încă o palmă peste fața femeilor abuzate

Magazin

46 **Succes**
Ascultați afară, ignorați în țară
50 **Interviu la Salonul Auto de la Geneva**
Electrificarea, automatizarea și plăcerea de a conduce
52 **Evoluție**
De la lumânări, la matrix LED, în 120 de ani
54 **Lifestyle**
GTT 115, Porsche-ul hibrid de 1.650 CP
56 **Newsgeek**
Viitoarea scenă a teatrului
58 **Punctul pe I**
John Oliver
60 **Schimbări climatice**
Sentimentul că ne scufundăm

Calendar

62 Mașina de scris, dușmanul comuniștilor

» P.12

Newsweek ROMANIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Cristian Preda, Iulian Fota

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

INQUAM shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News International SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81
0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

PARIS, FRANȚA

Proteste de la distanță

Pe 10 martie, celebra Place de la République din Paris a fost luată cu asalt de protestatari, care au demonstrat împotriva președintelui Algeriei, Abdelaziz Bouteflika. În vârstă de 82 de ani, el a anunțat că vrea să candideze pentru al cincilea mandat de șef al statului. Protestul, pașnic, se numește „Silmiya“.

KIRAN RIDLEY/GETTY IMAGES

COVENTRY, ANGLIA

Îngerul din cuțite

O spectaculoasă operă de artă a fost expusă, pe 14 martie, în fața Catedralei din orașul englez Coventry. Este vorba de un înger realizat de artistul Alfie Bradley din peste 100.000 de cuțite, confiscate de poliție. Autorul trage un semnal de alarmă în privința infracțiunilor comise cu ajutorul armelor albe.

CHRISTOPHER FURLONG/GETTY IMAGES

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

#șîeu a prins la români

Pe 15 martie, românii au participat în număr mare la protestul **#șîeu**, care semnalează lipsa autostrăzilor. În intervalul orar 15.00-15.15, în marile orașe ale țării, autoturismele au oprit în trafic, oamenii au blocat trecerile de pietoni, iar angajații din companii și instituții au ieșit în fața sediilor acestora.

INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

EJERE, ETIOPIA

Tragedie aviatică

Familiile victimelor tragediei aviatice petrecute pe 14 martie în Etiopia asistă la o slujbă comemorativă la locul prăbușirii aeronavei Boeing 737 Max 8 aparținând Ethiopian Airlines. Toți cei 157 pasageri și echipajul și-au pierdut viața, după ce aparatul de zbor s-a prăbușit la doar 6 minute după decolarea de pe Aeroportul Bole.

JEMAL COUNTESS/GETTY IMAGES

#ȘTnoi

AL OPTULEA ROMANIAN BUSINESS LEADERS SUMMIT

Antreprenorii trasează „linia roșie" pentru politicieni

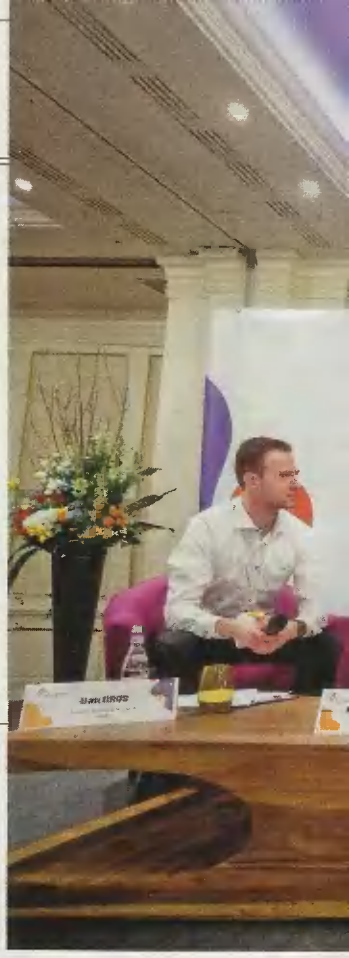

CUM SE VA ADAPTA MEDIUL DE afaceri la provocările transformaționale din tehonologie, societate și sistemul geopolitic global a fost tema generală sub care s-a desfășurat prima zi a celei de-a opta ediții a Romanian Business Leaders (RBL) Summit *„Descifrăm transformările din jurul nostru"*, din 13 și 14 martie 2019.

Mai mulți oameni de afaceri dintre cei 300 prezenți la eveniment și-au propus definirea unei linii roșii de netrecut în relația dintre mediul de afaceri și autorități. „Cred că așa vom transmite un mesaj pentru a fi băgați în seamă, așa cum merităm", a spus Dragoș Anastasiu, președintele grupului de turism Eurolines și membru RBL. „Vrem să trăim într-o țară normală", a adăugat Anastasiu.

DE

OCTAVIA CONSTANTINESCU

Prima zi a celei de-a opta ediții a RBL Summit a găzduit trei sesiuni pe teme legate de transformările care marchează etapa istorică actuală și o discuție liberă - *Live Talks: O conversație despre viitorul Europei,* moderată de Andreea Roșca (membru-fondator RBL), având-l ca interlocutor pe Emil Hurezeanu, Ambasadorul României în Germania.

Prima secțiune a evenimentului a fost reprezentată de dezbaterea „Societatea 4.0, lentile prin care privim spre viitor", moderată de Dan Oros, Romania Marketing Manager la Google.

EVENIMENT
Vladimir Oane, antreprenor, într-o discuție despre noile tehnologii. (foto stânga). Dezbatarea „Societatea 4.0, lentile prin care privim spre viitor" din cadrul Summit-ului (foto sus).

Discuțiile au vizat start-up-urile, piața de IT și piața muncii.

O tendință subliniată în cadrul dezbaterii a fost că tot mai multe companii tehnologice intenționează să-și stimuleze angajații cu acțiuni - Employee Stock Ownership Plan (ESOP) -, însă deocamdată metoda de stimulare nu este foarte populară în piață. „Există și cadru legislativ pentru ESOP", a spus Georgescu.

***Radu GEORGESCU*, Founding Partner Gecad Ventures:** „Angajații sunt la început în a accepta că acțiunile reprezintă o valoare, dar e mult mai bine decât acum câțiva ani. Avem tot mai multe exemple de angajați care acceptă, la un moment dat, acțiuni și care, după o vreme, ajung milionari. Angajații-acționari lucrează pentru creșterea firmei, nu pentru job-ul pe care îl au în acel moment. (...) Există și cadru legislativ pentru ESOP (n.r. Employee Stock Ownership Plan)".

Evoluția tehnologiei transformă antreprenoriatul și conduce la schimbări economice majore la nivel global

Este halucinant să vezi politicieni care spun că băncile nu finanțează economia reală

***Steven van GRONINGEN*, Președinte Raiffeisen Bank:** „Digitalizarea este extrem de importantă și investim mult în această direcție. Eu fac parte din Innovation Board al Raiffeisen, dar, apoi, mă întorc în România și găsesc probleme legate de legislație. Dacă nu punem lucrurile la punct în România, atunci clienții își pot deschide un cont oriunde în lume. Banii ținuți în plic nu pot finanța economia reală. Este halucinant să vezi politicieni care spun că noi nu finanțăm economia reală. Oamenii trebuie să înțeleagă că o bancă are un rol important în societate, de exemplu, ajută oamenii să își rezolve probleme financiare".

***Bogdan ION*, Chief Operating Officer EY South - East & Central Europe and Central Asia:** „Abordarea tridimensională: angajator – angajat – furnizor de training nu mai funcționează. Se merge într-o direcție multidisciplinară și multidimensională. Colaborarea dintre firmele din același sector, dintre sectoare diferite, chiar între competitori, dă naștere creativității. Foarte importantă este colaborarea cu universitățile".

***Radu NEGULESCU*, Owner & General Manager Trencadis:** „Există mult potențial în digitalizarea sectorului public. Dar, în 2019-2020 nu se va întâmpla nimic. Abia din 2025 vom avea o digitalizare rapidă. Registrul Comerțului va fi primul digitalizat și odată cu el toate procesele prin care companiile interacționează cu Registrul. Asta se va întâmpla în 2022. Politica e un job full-time. Antreprenorii trebuie, însă, să se preocupe de politici, nu de politică. Nu am văzut asociații patronale care să funcționeze. Orice antreprenor care constată existența unor probleme trebuie să reacționeze".

Pentru companii încep să conteze mai mult valorile angajaților decât ce știu să facă

Peste 80% dintre angajatori se confruntă cu lipsa forței de muncă, iar atunci când posturile sunt ocupate, doar o proporție de 20% dintre angajați sunt realmente implicați. Iar când privim spre viitor suntem îngrijorați de procentul crescut al celor care își văd deja viitorul în afara granițelor. De aici a plecat dezbatarea privind „reinventarea organizațiilor: adevăr sau provocare".

***Dan ŞTEFAN*, Cofondator Autonom:** „Noi nu avem un departament clasic de resurse umane. Noi angajăm mult pe poziții de entry-level, tineri care abia au ieșit de pe băncile facultății și care nu au un model. Noi nu deținem răspunsurile, răspunsurile sunt la ei. Noi creăm un context, o structură în care ei se pot manifesta, nu doar să învețe un rol sau să își pună o mască. Le furnizăm un vis de evoluție, nu ne limităm la un simplu plan de carieră".

***Alexandru REFF*, Country Managing Partner, Deloitte România și Moldova:** „Am realizat un studiu la care au participat 11.000 de directori de resurse umane. Majoritatea celor intervievați nu mai lucrează în paradigma angajat – angajator. Ei implică angajați part-time, specialiști care intervin, punctual, pe proiecte. Un alt subiect sensibil îl reprezintă noua abordare a beneficiilor. Organizația a înțeles că e nevoie de o abordare holistică dar și personalizată a beneficiilor pentru fiecare angajat. Ciclul anual al performanței nu mai funcționează. E nevoie de feed-back permanent, focusat pe dezvoltare. Tehnologiile pot avea impact pozitiv doar unde acționează complementar cu competențele umane, nu unde le dislocă".

Întrebarea Germaniei despre România: de ce politicienii nu sunt la nivelul antreprenorilor?

Ambasadorul României în Germania, Emil Hurezeanu, a amintit că Germania a creat 300 de mii de locuri de muncă în România, preponderent, în industria construcțiilor de mașini. „Ceea ce germanii prețuiesc în România este diversitatea umană, faptul că oamenii sunt familiari cu limbile străine și cu o anumită tradiție industrială. (...) O treime din România, Transilvania, are o amprentă culturală puternic germană. Poate, de aceea, presa din Germania este mai critică cu ce întâmplă în România... În alte state europene, politicienii sunt de aceeași calitate ca oamenii de afaceri. De ce, se întreabă oamenii din Germania, în România, întreprinzătorii, doctorii, sunt atât de buni, pe când politicienii nu?".

Dacă nu investim azi în educație, vom investi mâine în penitenciare

Importanța investițiilor în educație și schimbările pe care le aduce tehnologia au fost principalele teme în jurul cărora au gravitat dezbaterile din cea de-a doua zi a RBL Summit.„Dacă nu investim azi în educație, vom investi mâine în penitenciare", a avertizat Dragoș Anastasiu.

Evoluția tehnologiei transformă antreprenoriatul și conduce la schimbări economice majore la nivel global, iar România bifează puncte valoroase în această cursă. Astăzi, transformarea României dintr-o economie provincială într-un pol tehnologic este aproape să se încheie, iar domeniul puternic al tehnologiei ne ține conectați cu economiile dezvoltate.

***Vladimir Oane*, Antreprenor, Președinte Innovation Labs:** „Companiile încep să fie interesate de Innovation Labs, tocmai pentru că le este foarte greu să facă inovații direct în interior. Pot experimenta, pot face greșeli, dar nu în cadrul corporației. Oamenii din companii, la nivel CEO, înțeleg beneficiile, provocările tehnologiei. Probleme sunt la nivel de middle management, unde unele persoane își simt amenințat propriul job".

***Alexandru Gliga*, CEO & Cofondator Box2M:** „Clienții noștri sunt corporate, consumatori de energie: de la fabrici la orașe inteligente. Provocările legate de lansarea unei

companii de tehnologie sunt mai mari decât în oricare alt spațiu din punct de vedere administrativ și comercial. Tehnic vorbind, nu avem probleme. Partea complicată intervine atunci când discutăm cu clienții care au o reticiență la tehnologie, se simt amenințați de inovație".

RBL ieri, azi și mâine

Dragoș Roșca, președintele RBL, a afirmat în deschiderea evenimentului că, în 2012, când a avut loc primul Summit RBL, ceea ce i-a pus împreună pe primii o sută de entuziaști a fost încrederea și dorința de a face lucruri. „Obiectivul a fost și este să facem o țară mai bună de trăit pentru copiii noștri", a afirmat Dragoș Roșca.

După șapte ani de activitate a RBL, cuvântul „antreprenor" a pierdut conotațiile negative, precum „hoț", „șmecher", „afacerist", termenul devenind unul cool. „Pentru mulți tineri este mai cool să se laude că au pus bazele unui startup decât că și-au cumpărat o mașină de lux", a mai spus Dragoș Roșca.

În aceeași logică, programele RBL au generat rezultate ușor de măsurat astăzi. „Vreau să fiu antreprenor" a avut o expunere către 35.000 de elevi de liceu. Unii dintre ei au devenit antreprenori, la rândul lor, iar alții fac studii în străinătate. De asemenea, „Atelierele de antreprenoriat" au 500 de absolvenți. Cât despre „Repatriot", acesta a pus Diaspora pe agenda publică, programul aducând 6.500 de români plecați peste granițe la conferințe organizate în Spania, Irlanda, Grecia sau Statele Unite.

La sfârșitul anului trecut, a fost rearticulată „Agenda România", axată pe trei linii principale. Prima dintre ele - tehnologiile viitorului - se referă la modul în care tehnologiile ne schimbă viața și la modul în care oamenii ar trebui să participe la această transformare. Cea de-a doua - regionalizarea - vizează extinderea amprentei RBL la nivel național. Organizația a deschis deja birouri la Cluj-Napoca și Iași, iar anul acesta urmează să deschidă un birou la Constanța. Cea de-a treia direcție se referă la confruntarea cu provocările din sistemul juridic, precum modificarea legilor justiției și ascensiunea discursului antieuropean.

Președintele Iohannis a premiat 12 profesori cu vocație

Ediția a IV-a a Galei MERITO s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, pentru al doilea an consecutiv. La eveniment au fost recunoscut bunele practici ale 12 dascăli-model din sistemul preuniversitar. Prezent la Gală, președintele Klaus Iohannis a declarat: „Gala arată că societatea oferă recunoaștere profesorilor cu merite deosebite. Capacitatea de a inspira, de a încuraja un tânăr să-și dezvolte abilitățile și să devină performant reprezintă esența acestei profesii de care, recunosc, sunt încă puternic atașat și care este foarte importantă pentru viitorul societății noastre".

PREMIILE ROMANIAN BUSINESS LEADERS

Evenimentul s-a încheiat cu momentul decernării premiilor RBL:

- **Cristian Logofătu** (Bittnet Systems) pentru „Model de business inovator",
- **Eduard Burghelia** (Confidas) - „Tânăr antreprenor",
- **Fundația Motivation** - „Business social",
- **Mihail Ungurenuș** (Pensiunea Livada Bunicului) - „Business rural",
- **Lucian Rotar** (Nexia Consulting) - „Lider român de business în Diaspora",
- **Ionuț Ancuțescu** (NewMoney) - „Jurnalist de business",
- **Damian Gheorghe** (Primarul comunei Ciugud, Alba) - „Funcționar de demnitate publică, administrație locală",
- **Mugur Isărescu** (Guvernator BNR) - „Funcționar de demnitate publică, administrație centrală".

CĂTĂLIN PRISACARIU

Dragnea: ocupați AEP-ul!

PSD a preluat recent conducerea Autorității Electorale Permanente (AEP), impunând la șefia instituției pe Constantin Mituleț. Cel mai probabil, mutarea are legătură și cu rearanjarea zonelor de influență în alianța PSD – ALDE: omul lui Călin Popescu Tăriceanu, Daniel Barbu, a părăsit AEP pentru un potențial fotoliu de europarlamentar, lăsându-i lui Liviu Dragnea controlul total asupra autorității care controlează banii de la stat primiți de partide. Nu întâmplător, instalarea lui Mituleț la Autoritatea Electorală Permanentă a avut loc înaintea primului scrutin, cel pentru Parlamentul European, din cele patru din perioada 2019 – 2020. Urmează, tot anul acesta, alegerile prezidențiale, apoi localele și parlamentarele, în 2020.

O mișcare logică, deci, din partea unui partid cu reflexe autoritare. Totuși, la mijloc pare să fie mai mult decât viitorul, ba chiar sunt suficiente semne că trecutul (recent) arde mai tare. Iar miza e foarte mare, financiar vorbind: numai anul trecut, după modificarea legislației referitoare la finanțarea partidelor politice, PSD a primit aproape 70 de milioane de lei de la stat. Din această sumă enormă (peste 15 milioane de euro anual, mai mult de 40.000 de euro zilnic!), PSD a plătit – conform unei exclusivități a *Newsweek România* - milioane de lei unor „jurnaliști" lătrăi (Doru Bușcu, Bogdan Chirieac) și sociologilor de casă (Mirel Palada, Marius Pieleanu), a cheltuit 19.000 de euro lunar pe chiria unei vile în Pipera (!) timp de 20 de luni, a cumpărat bolizi de lux pentru partid (mai multe Mercedes-uri). După publicarea dezvăluirii AEP a început o anchetă (oprită apoi brutal, în Parlament, de către PSD) și DNA a dublat demersul (deocamdată, Dragnea nu are acces la dosarul procurorilor).

Imediat după instalarea lui Mituleț la șefia Autorității, au fost, în mod oficial, oprite toate controalele AEP la partidele politice până, cel mai deveme, la finalul lunii august a acestui an. O decizie radicală, câtă vreme legea de finanțare a partidelor politice spune că din subvenții partidele pot plăti mai orice (plata chiriilor, consultanță politică și juridică, sondaje, avocați, deplasări în străinătate, precum și „investiții în bunuri mobile și imobile, necesare activității partidelor respective") iar „Eficiența și oportunitatea acestor cheltuieli se hotărăsc de organele de conducere ale partidelor politice, potrivit statutului lor și dispozițiilor legale".

Cu alte cuvinte, motive de panică penală nu prea ar fi: în principiu, partidele pot face orice cu banii de la stat. Atunci, de ce pune Dragnea batista pe țambalul subvențiilor? Nu ne rămâne decât să sperăm că, nu peste multă vreme, DNA va da un răspuns la această întrebare. N

CĂTĂLIN PRISACARIU
este redactor-șef adjunct al *Newsweek România*

RAMONA URSU

#Șîeu, dar și la vot

Niciodată, în ultimele trei decenii, România nu a avut politicieni mai huliți decât sunt cei din PSD-ul lui Dragnea. Să aduni atâta ură într-un popor, să te huiduie oamenii la fiecare colț de stradă, de nu mai poți tu, cel mai puternic politician al momentului, să-ți privești în ochi electoratul, să fii viteaz doar în fața grupului tău restrâns de slugi din partid, ăsta e un eșec politic la care n-a mai ajuns nimeni până acum pe plaiurile țărișoarei.

E mare lucru, trebuie să recunoaștem, ținând cont de „concurența" din PSD. Să-i ai predecesori pe Iliescu, care s-a ales cu eticheta de criminal, pentru morții de la Revoluție și de la Mineriadă, sau pe Năstase, întâiul baron al țării, în fața căruia nici nu respirau supușii, sau pe Ponta, pentru care s-a inventat celebrul haștag care începe cu „m" și de care nu mai scapă nici acum PSD, este o performanță să depășești acest morman de ticăloșie politică.

Dar să privim și spre exterior, pentru că și aici lucrurile sunt mai grave ca oricând. În relația cu partenerii din Vest, nici tătuca Iliescu, un comunist sub care a renăscut și înflorit, în anii de așa-zisă democrație, toată „floarea" fostei Securități, nu îndrăznea să sfideze cu atâta nesimțire Occidentul așa cum face acum armata lui Dragnea. Iar dacă Ponta, în perioada de glorie a USL, ne uluia cu replicile de pușlan mitoman și prost-crescut

adresate liderilor UE – să nu uităm de „nu suntem colonie germană", mesaj transmis Angelei Merkel, în 2012, tupeul PSD-iștilor a atins, în epoca Dragnea, nivelul golanilor de cartier. Terenul este, așadar, propice pentru un eșec politic de proporții al PSD, la alegerile care ne așteaptă în următorii doi ani. Dragnea și-a săpat singur groapa electorală, în care va cădea, inevitabil, și partidul, pentru că liderul social-democrat a avut grijă, în ultimii ani, să se știe foarte clar că partidul este el. Că Guvernul este el. Că Parlamentul este el. Să ne amintim ce ne spunea, în vara lui 2017, întâiul PSD-ist al țării, întrebat cum se va apăra în dosarul TelDrum: „Ce arme, că n-am pistoale. N-am decât partidul și Parlamentul, atât". Un singur lucru e bine să nu scăpăm din vedere în tot acest tablou care ni se arată fără Dragnea și PSD. Un singur lucru, dar și cel mai important. Toți anii de stat în stradă pentru apărarea Justiției, toată energia a milioane dintre noi consumată la proteste, pe Facebook, urmărind Monitorul Oficial, ordonanțe de urgență, decizii ale CCR, modificări legislative în Parlament, reacții ale Vestului, toate inițiativele și mișcările civice fără precedent, construirea, în locul statului român, a unui spital, construirea unui metru de autostradă și mobilizarea excepțională a românilor în acest demers legat de dezvoltarea infrastructurii, absolut totul va fi nimic dacă nu vom merge la vot. #Șîeu sau #Rezist vor rămâne doar amintiri frumoase despre niște oameni care au făcut să vibreze o țară. Amintiri peste care, dacă nu vom merge la vot, se va cimenta dictatura PSD.

RAMONA URSU
este senior editor al *Newsweek România*

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CRISTIAN PREDA

Aprozar

DEX zice că termenul este scos din uz. Cine nu știe ce e un aprozar poate afla din același dicționar că așa se numea în vremea comunismului „o unitate comercială pentru produse agroalimentare". Cuvântul e bizar, fiind o alăturare a primelor patru litere din „aprovizionare" și a primelor trei din „zarzavat".

El a fost repus în circulație de către liderul partidului de guvernământ, care se întreba deunăzi „de ce nu putem să refacem rețeaua de aprozare a României?". Reacțiile n-au întârziat. În majoritatea lor, acestea au fost evocări ale penuriei de produse, ale cozilor sau ale murdăriei din respectivele edificii ale comerțului ceaușist. Dragnea anticipase asemenea reacții: „o să urle mulți acum că ăsta e comunism". Dacă a știut că va stimula pasiunile anti-comuniste, de ce a vorbit așa? Să fi mizat pe nostalgie? Ori la mijloc e altceva? Cineva sugera că asistăm, de fapt, la o erdoganizare a regimului de la București, fiindcă nu demult și „sultanul" de la Istanbul a instalat în stradă standuri cu legume ieftine. Apropierea e, desigur, forțată. Cred că explicația e mult mai simplă: fruntașul pesedist caută să dea sens unei forme de naționalism.

Una care critică Uniunea Europeană și care mizează nu pe rațiunea cetățeanului, ci pe gusturile consumatorului de la noi.

Într-adevăr, când a vorbit despre aprozare, Dragnea voia să pună semnul egalității între UE și mâncarea proastă: „am intrat în UE ca să fim obligați să mâncăm toate e-urile?", se întreba el. Tot șeful Camerei răspundea sugerând că, ajutate de supermarketuri, produsele europene au invadat piața și că doar revenirea la sistemul de distribuție vechi ar mai putea face ca „roșia să aibă gustul ăla de roșie".

Teza e, desigur, falsă, dar ea completează o alta îmbrățișată, acum doi-trei ani, tot de către activiștii PSD. Atunci, ei au mobilizat opinia în jurul ideii că în România produse vândute sub aceeași etichetă ca-n restul Uniunii Europene ar avea o calitate inferioară. Ciocolata XYZ vândută la Tecuci n-ar avea savoarea pe care o are la Paris. Acum, aflăm că românii ar putea mânca legume mai gustoase și mai ieftine în loc să se lase otrăviți de e-urile UE, dacă și numai dacă ar mai avea parte de „unitățile comerciale pentru produse agroalimentare".

Retorica politică a stângii românești a decăzut foarte mult. La începutul anilor nouăzeci, neocomuniștii vorbeau despre modelul japonez și semnau acorduri cu muribunda URSS. De pe la începutul anilor 2000 – când au fost botezați social-democrați – și până de curând, stângiștii au invocat aproape ritualic valorile euro-atlantice. În ultimele luni, s-a produs un viraj incredibil: aprozarul e barajul pe care stânga de la noi vrea să-l ridice în calea UE.

CRISTIAN PREDA
este europarlamentar și profesor de științe politice la Universitatea București

ÎNCRENGĂTURI
Angajații cumătrului lui Dragnea. În funcții-cheie în ANSVSA » P.36

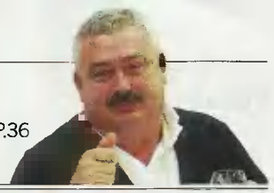

EUROPA?

Sfârșitul Uniunii Europene nu este atât de aproape precum profețesc naționaliștii și euroscepticii. Continentul se află, însă, la o răscruce, iar anii următori vor fi esențiali pentru supraviețuirea UE.

CE VIITOR ARE UNIUNEA EUROPEANĂ? O întrebare care a acaparat dezbaterea de pe Continent, cel puțin de la referendumul prin care Marea Britanie a decis părăsirea UE încoace. Din vara lui 2016 au trecut aproape trei ani, iar Brexitul nu este încă un proces lămurit. Ba dimpotrivă. În ultimele două săptămâni, voturile în cascadă exprimate în Camera Comunelor au complicat și mai mult ecuația plecării britanicilor. Termenul inițial de 29 martie nu va fi respectat. Parlamentarii britanici au respins atât acordul negociat de Theresa May cu Bruxelles-ului, cât și varianta unei plecări fără acord. Singura opțiune rămasă: prelungirea termenului până în momentul în care lucrurile se vor mai limpezi. Dacă se vor limpezi. Paradoxal, Brexitul, deși este cea mai acută manifestare a crizei prin care trece UE, a crescut încrederea opiniei publice în proiectul european.

Viitorul Europei depinde foarte mult și de alegerile pentru Parlamentul European, ce vor avea loc în mai puțin de două luni. Specialiștii susțin că scrutinul va juca un rol crucial pentru relansarea proiectului european. O victorie a taberei pro-europene asupra taberei suveraniștilor, populiștilor, naționaliștilor și euroscepticilor ar fi un colac de salvare. Populiști care, în momentul de față, se regăsesc și în tabăra pro-europenilor. Cel mai celebru caz este al lui Orban Viktor, premierul Ungariei, pe care Partidul Popularilor Europeni (PPE) lua în calcul, la ora închiderii acestei ediții, să-l excludă. Îndepărtarea lui Orban va însemna locuri pierdute de PPE în Parlamentul European, deci o slăbire a taberei pro-europene.

Este „mai multă Europă" soluția? Nu cumva creșterea presiunii în sensul integrării va alimenta și mai mult frustrările actuale și va sabota iremediabil proiectul european? Poate evolua UE de la o Piață Comună la o federație, sau statele-națiune sunt în continuare prea puternice pentru a rezista curentelor globaliste? Cum ar trebui să se schimbe Europa pentru a supraviețui? Întrebări la care *Newsweek România* încearcă să răspundă, deoarece de ele depinde și evoluția viitoare a României.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Cele mai mari realizări și eșecuri ale Uniunii Europene

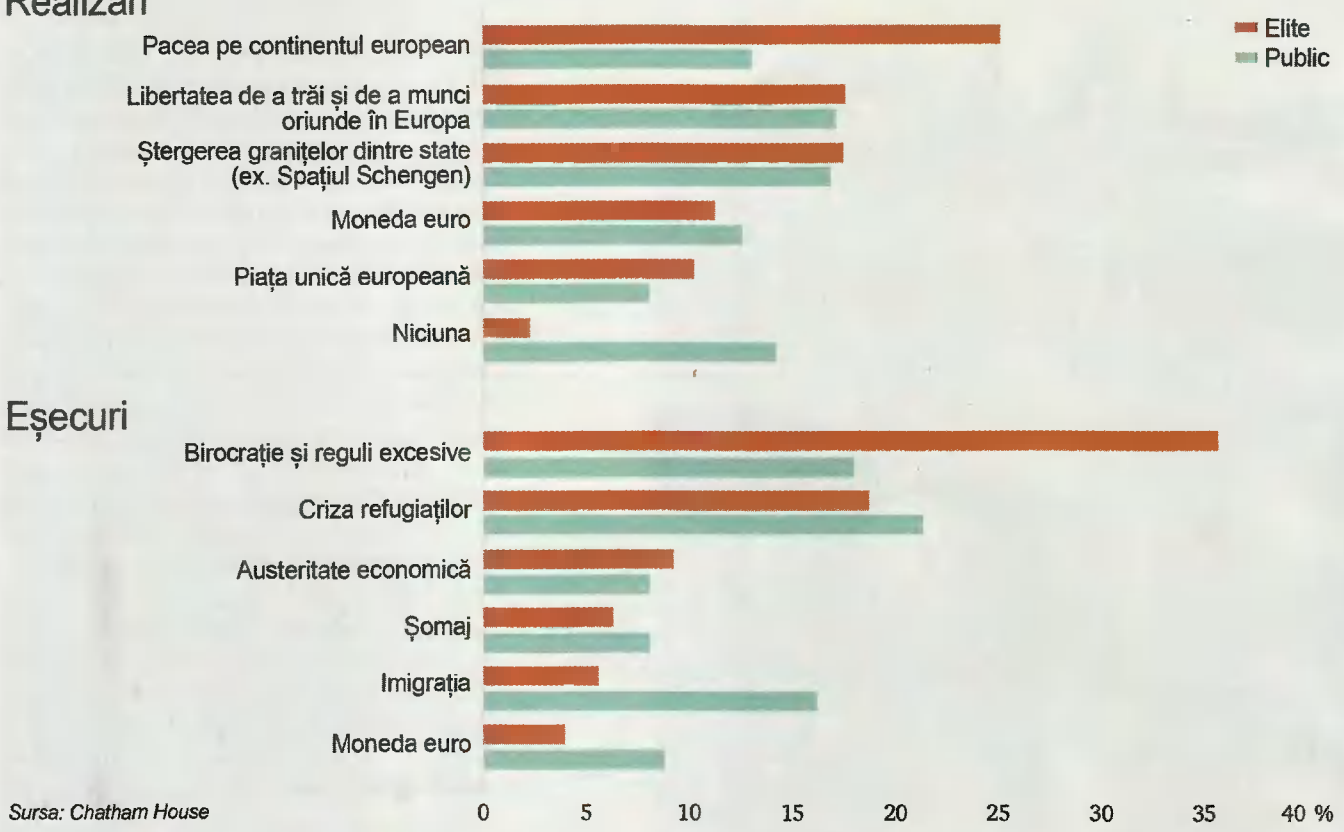

Sursa: Chatham House

ELITE ȘI PUBLIC

Ce e în neregulă cu Europa

Un amplu studiu al think-tank-ului „Chatham House", realizat la scurt timp după referendumul care a decis Brexitul, scoate la iveală vulnerabilitățile construcției europene

„PENTRU A TRECE DE LA gestionarea crizelor la revitalizare politică și economică a Uniunii Europene, o condiție prealabilă este înțelegerea atitudinilor publicului și elitelor față de Uniunea Europeană, respectiv unde anume sunt consonante și unde sunt divergente", se precizează în introducerea unui studiu sociologic realizat de celebrul think-tank britanic „Chatham House".

Este unul dintre cele mai ample și de substanță studii de acest gen, realizat la câteva luni după referendumul în care britanicii au votat în favoarea părăsirii Uniunii Europene, respectiv în perioada decembrie 2016-februarie 2017.

Respondenții au provenit din 10 țări și au fost împărțiți pe două grupuri: un eșantion reprezentativ de 10.000 de cetățeni europeni obișnuiți și un eșantion de peste 1.800 de persoane care ocupau poziții influente în politică, mass-media, afaceri și societatea civilă, la nivel local, regional, național și european.

O concluzie realmente surprinzătoare a studiului este că temerile legate de pierderea identității naționale, presiunile imigrației și percepția că accesul la oportunități este inegal generează mai multă frustrare decât nemulțumirile de ordin economic și social.

Pierderea identității naționale, imigrația și accesul inegal la oportunități generează mai multe frustrări decât aspectele economice și sociale.

Trei falii

Datele colectate în cadrul acestui amplu sondaj de opinie au relevat că Europa este un continent divizat de-a lungul a trei linii. Există, în primul rând, o falie între elite și public. Elitele sunt mai dispuse să experimenteze beneficiile integrării în UE, sunt mai liberale și mai optimiste. Categorii ample de public percep Uniunea în termeni negativi, vor ca anumite competențe să se întoarcă la statele membre și sunt îngrijorate de efectele politicilor imigraționiste. Doar 34% dintre cetățeni consideră că au beneficiat de pe urma UE, în comparație cu 71% dintre reprezentanții elitei. Majoritatea respondenților din rândul publicului (54%) consideră că țara lor era un loc mai bun de trăit acum 20 de ani.

La nivelul publicului, există o divizare pronunțată între grupurile liberale și autoritariste, în special în ceea ce privește identitatea. Aspectele identitare joacă un rol mult mai puternic în modelarea atitudinilor față de UE decât altele, ca de pildă statutul economic sau dificultățile sociale. „Cei care elaborează strategii pentru viitorul UE ar trebui să ia în considerare faptul că teama că tradițiile și culturile naționale sunt amenințate este mult mai acută decât neliniștile de ordin economic. Provocările politice care rezultă din această divizare sunt susceptibile a persista mulți ani de acum încolo, chiar și după ce creșterea economică a fost restabilită și susținută", scrie studiul „Chatham House". În al treilea rând, elitele nu s-au pus de acord în legătură cu direcția pe care Uniunea Europeană ar trebui să o urmeze.

Deși elitele sunt mai conștiente decât publicul că au beneficiat de Uniunea Europeană, ele nu au căzut de acord cum ar trebui să decurgă integrarea pe viitor. În ciuda percepției că reprezentanții elitei sunt favorabili continuării procesului de integrare europeană, sondajul relevă că 28% dintre aceștia sprijină statu-quo-ul, 37% consideră că UE ar trebui să obțină mai multe puteri, iar 31% sunt de părere că UE ar trebui să mai cedeze din puteri statelor membre. Mai degrabă ei se opun creării Statelor Unite ale Europei, deși sprijinul acordat unei integrări mai profunde a zonei euro este ridicat.

Vești bune și rele

Vestea bună este că există un sprijin consistent, atât din partea publicului, cât și al elitei, pentru o Uniune europeană bazată pe solidaritate. Astfel, 77% dintre reprezentanții elitelor și 50% dintre cei ai publicului consideră că statele membre mai bogate ar trebui să sprijine financiar țările mai sărace, în timp ce doar 12% dintre elite și 18% din populație susțin contrariul.

Pe de altă parte, elitele nu au căzut de acord nici asupra raporturilor de putere dintre UE și statele-membre, nici asupra modului în care ar trebui să arate o Uniune Europeană federalistă, constată studiul „Chatham House".

O altă concluzie este că Europa trebuie să renunțe la dezbaterea binară, de tipul „avem nevoie de mai multă/mai puțină Europă". Asta pentru că „mulți dintre cei care sunt în general mulțumiți de performanța Uniunii Europene nu doresc să transfere mai multe puteri către UE".

De asemenea, autorii studiului consideră că strategiile pentru viitorul UE nu ar trebui să pună accent pe un proces de integrare cu mai multe viteze, pentru că o astfel de abordare ignoră faliile care traversează întreg continentul. Este nevoie, spun experții britanici, de o abordare mai flexibilă a procesului de integrare, care să nu se bazeze doar pe binomul Centru-Periferie.

„Cei care își afirmă sprijinul pentru UE nu ar trebui să se concentreze doar pe consolidarea rolului acesteia în îmbunătățirea bunăstării economice a cetățenilor UE", mai punctează „Chatham House". N

ELITELE
sunt mult mai conștiente decât simplii cetățeni de beneficiile aduse de apartenența la Uniunea Europeană

Atitudinea față de calitatea de european

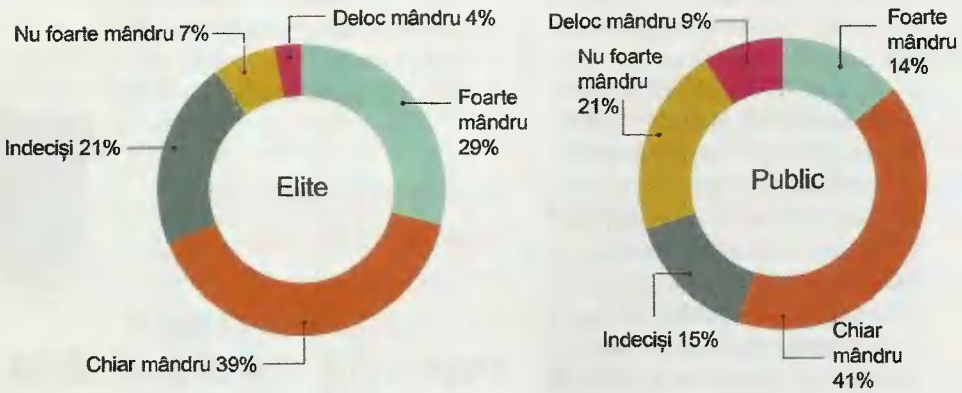

Sursa: Chatham House

Cum vor schimba alegerile europene dinamica UE

Sub asaltul populiștilor de dreapta și de stânga, forțele pro-UE din Parlamentul European ar putea crea o mega-coaliție, care să intervină atunci când funcționarea UE este în pericol.

URMĂTOARELE ALEGERI PENTRU Parlamentul European vor pune capăt dominației partidelor mari și vor crea un spațiu democratic autentic, deschis unui număr mai mare de formațiuni, anti și non-establisment. În cele din urmă, funcționarea optimă a Uniunii Europene va depinde de succesul, sau, mai bine zis, de insuccesul partidelor populiste de dreapta.

Aceste concluzii sunt cuprinse într-o analiză ce poartă semnăturile lui Stefan Lehne și Heather Grabbe, analiză ce face parte dintr-un proiect de reformare a democrației europene, o inițiativă a think-tank-ului american „Carnegie Europe" din Bruxelles.

În ultimele șase decenii, în Uniunea Europeană sforile au fost trase de două blocuri politice mari: Popularii Europeni (PPE, centru-dreapta) și Socialiștii Europeni (PES, centru-stânga). Aceste blocuri au avut o majoritate confortabilă în principalele instituții ale UE, în special în Parlamentul European (PE), în Consiliul European și în Comisia Europeană.

Dominația acestora ar putea lua sfârșit după alegerile pentru Parlamentul European din luna mai. Observatorii scenei politice europene anticipează că sprijinul acordat partidelor de mase se va diminua. Vor crește populiștii de dreapta și de stânga, dar și o serie de actori politici emergenți, așa-numitele partide non-establisment. „Deși acest lucru ar putea afecta eficiența legislativă a Parlamentului, un proces mai deschis de luare a deciziilor ar putea avea un efect pozitiv asupra interesului public pentru democrație la nivelul UE. Cu toate acestea, dacă partidele populiste vor obține suficientă putere pentru a bloca deciziile cruciale, toate celelalte părți vor trebui să colaboreze pentru a menține funcționarea UE. Dacă nu, guvernele membre vor începe să ocolească parlamentul prin încheierea de acorduri interguvernamentale", scriu Lehne și Grabbe.

Un experiment defectuos: democrația reprezentativă transnațională

Parlamentul European este singurul parlament transnațional din lume, ales direct. Are puteri asupra modului în care sunt cheltuiți banii publici, prin intermediul bugetului comun al UE, dar și asupra modului în care este reglementată Piața Unică.

Sprijinul acordat partidelor de mase se va diminua. Vor crește populiștii, dar și partidele non-establishment

Cu toate acestea, democrația parlamentară la nivelul UE a suferit major. Guvernele naționale au cedat Parlamentului European puterea asupra deciziilor legislative și bugetare de mare amploare, dar elitele politice naționale nu au dorit să creeze un spațiu democratic pan-european.

Parlamentarii europeni sunt aleși pe liste naționale, iar partidele politice naționale controlează întru-totul procesul electoral. Din acest motiv, alegerile pentru Parlamentul European seamănă mai mult cu alegerile naționale din țările-membre, decât cu un scrutin transnațional.

În PE, partidele naționale fac parte din familii ideologice. Partidul Popular European (PPE, 219 deputați) include toate partidele creștin-democrate și partidele conservatoare (cu excepția conservatorilor din Marea Britanie, care s-au retras în 2009 din PPE).

Centrul-stânga este acoperit de Alianța Progresistă a Socialiștilor și Democraților (S & D, 189 deputați), în timp ce partidele mainstream de mici dimensiuni fac parte din Grupul Conservatorilor și Reformiștilor Europeni (ECR, 71 de deputați), Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa (ALDE, 68 de deputați europeni), Stânga Unită Europeană Europeană / Stânga Verde Nordică (GUE / NGL, 52 de deputați europeni) și Alianța Verzilor Europeni / Alianța Liberă Europeană (Greens, 51 de deputați europeni).

Cu excpția ECR, care conține mai multe partide anti-UE, grupurile ideologice sprijină procesul de integrare europeană (deși PPE include FIDESZ din Ungaria, care s-a transformat în anti-UE în ultimii ani). Partidele de extremă dreaptă sunt împărțite între mai multe grupuri: ECR, Europa Libertății și Democrației Direccte (EFDD, 45 de deputați europeni) și Europa Națiunilor

și Libertății (ENF, 35 de deputați europeni). Dincolo de dimensiunea Stânga / Dreapta, PE este împărțit în promotori și sceptici ai integrării europene. Primii consideră UE o forță importantă pentru liberalizarea economiei europene, sau un scut esențial pentru a proteja standardele sociale europene împotriva consecințelor negative ale globalizării. Există grupuri de stânga și de dreapta care critică puterile supranaționale ale UE sau sunt nostalgice după rolul protector al statelor-națiune.

În ultimii 15 ani, au fost aleși în PE tot mai mulți deputați anti-UE, iar majoritatea pro-europeană a pierdut din influență. Nathalie Brack, autoarea unui studiu aprofundat asupra populiștilor din Parlamentul European, explică modul în care marile partide au monopolizat puterea și au redus spațiul de manevră al indivizilor și grupurilor mici de parlamentari.

PPE și PES exercită o putere substanțială în procesul de luare a deciziilor și de elaborare a deciziilor la nivelul UE, dar nu au nicio vizibilitate sau prezență în statele membre.

„Lipsa partidelor transnaționale la nivelul UE nu este o problemă a sistemului, ci o trăsătură a acestuia. Elitele politice naționale au puține motive să renunțe la o parte din puterea lor, iar acesta este în mare măsură motivul principal al lipsei de legitimitate a PE. Pentru majoritatea partidelor naționale, întrebarea despre cine va sta în următorul guvern național va veni mereu pe primul loc. Ei consideră alegerile europene drept alegeri de rangul doi, deci le acordă mult mai puțin timp și bani comparativ cu scrutinurile naționale. De aceea, alegerile celor care votează sunt determinate, în primul rând, de sentimentele legate de guvernele naționale actuale, mai degrabă decât de performanțele UE sau ale deputaților individuali", punctează analiza „Carnegie Europe". Mulți parlamentari europeni joacă roluri proeminente în procesul legislativ și au adesea o influență mai mare decât majoritatea omologilor lor din parlamentele naționale. Procesul legislativ în PE a devenit complex, tehnocratic și opac. În consecință, PE nu prea atrage atenția mass-media din statele membre. În opinia autorilor analizei, lipsesc două elemente-cheie pentru a avea o democrație parlamentară reală la nivelul UE: în primul rând, este aproape imposibil pentru alegători să evalueze performanța deputaților individuali, și, în al doilea rând, nu a existat nicio schimbare de paradigmă, în condițiile în care popularii și socialiștii au dominat multă vreme PE. Din această cauză este foarte dificil de explicat publicului de ce contează alegerile europene. În consecință, participarea la vot a scăzut, de la 62% în primele alegeri europene din 1979, la 42,6 la sută în 2014.

Spitzenkandidatul nu a revitalizat interesul

De-a lungul timpului, au fost diverse încercări de a face alegerile europene mai interesante pentru alegătorii din țările membre. Propunerea cea mai interesantă, avansată în 2011, a vizat introducerea de liste transnaționale, prin care un număr de locuri în PE să fie rezervate unui colegiu electoral special, care să acopere întreaga UE.

Scopul a fost să diminueze influența partidelor naționale asupra componenței PE, dar nu a reușit să obțină sprijin majoritar.

Mai mult succes a avut inițiativa Parlamentului European de a atribui funcția de președinte al Comisiei Europene în funcție de rezultatul alegerilor europene. Înainte de alegerile din 2014, toate grupurile mari din Parlamentul European au convenit să desemneze „spitzenkandidaten" („candidați de top"- din germ.) Astfel, candidatul propus de grupul politic care urma să câștige alegerile europene urma să devină președintele Comisiei Europene.

Șefii de stat și de guvern au acceptat propunerea, majoritatea cu reticență, iar, în 2014, Jean-Claude Juncker, candidatul Partidului Popular European, care a câștigat cele mai multe locuri în PE, a devenit președinte al comisiei. Cu toate acestea, mobilizarea alegătorilor la urne nu a avut loc la cotele așteptate. Prezența a rămas scăzută, iar puținele dezbateri publice la care au participat „candidații de top" nu au influențat semnificativ alegerile din nicio țară.

Majoritatea grupurilor politice se angajează să repete procesul și anul acesta. După alegerile europene din mai, parlamentul ar putea fi mai fragmentat, ceea ce va face dificilă crearea unei majorități pentru alegerea unui președinte al Comisiei Europene. Consiliul European, care, în temeiul Tratatului de la Lisabona, are dreptul să numească candidatul, a respins deja ideea unei aprobări automate.

Mai mult, ca și în 2014, publicul nu va rezona prea mult cu procesul de alegere al șefului CE. Partidele naționale continuă să conducă campaniile electorale și este puțin probabil să ofere suficient spațiu „spitzenkandidat"-ilor, pentru a crește gradul de interes al publicului. „Ar fi nevoie de un efort major de sensibilizare pentru a evidenția programele candidaților și pentru a comunica dimensiunea europeană transnațională a votului - care nu este în interesul principal al părților, atâta timp cât acestea se concentrează pe promovarea politicienilor naționali, iar mediatizarea regională are un impact limitat", scriu Lehne și Grabbe.

Partidele se transformă

Există multe voci care susțin că politica europeană se va transforma în profunzime, structural, iar acest lucru va influența funcționarea Parlamentului European, înainte chiar de implementarea unei reforme instituționale.

„Partidele politice trec printr-o revoluție la nivel național, iar revoluția va ajunge în Bruxelles și Strasbourg în 2019. În ultimul deceniu, mulți alegători abandonează partidele tradiționale. Drepta și Stânga par să fi rămas fără idei, după șase decenii de poziție dominantă. Puțini europeni se mai identifică ca fiind creștini, conservatori sau socialiști, cum o făceau părinții și bunicii lor", punctează „Carnegie Europe".

În anii '50 și '60, muncitorii votau reprezentanți ai sindicatelor, oamenii de afaceri votau liberali. Afilierile lor se bazau în mare măsură pe clasa socială și locația geografică.

Aceste identități sunt astăzi mult mai slabe, deoarece locurile de muncă s-au schimbat, societățile sunt mai fluide și oamenii sunt mai mobili. Numărul alegătorilor deziluzionați a crescut, mulți oameni fiind frustrați de neputința guvernelor naționale într-o lume globalizată. Criza economică și financiară din 2008 a creat falii adânci în interiorul UE, iar criza migrației a afectat încrederea alegătorilor în elitele politice. În consecință, un număr mult mai mare de alegători își pun credința în partidele anti-establishment care promit schimbarea.

Populiștii nu sunt singurii câștigători, constată studiul. Victoria lui Emmanuel Macron în Franța este un exemplu. Alegerile din 2018 din Bavaria, de asemenea. Partidul de extremă dreaptă, Alternativă pentru Germania, a obținut un rezultat bun, dar nici Partidul Verde sau alte partide nepopuliste nu au stat mai rău.

Paradoxal, creșterea partidelor naționaliste a creat condițiile pentru transformarea viitoarei campanii electorale a PE într-o dezbatere cu adevărat transnațională despre viitorul Europei.

Campania electorală din 2019 va fi probabil o dezbatere privind prioritățile Europei. Dreapta radicală și populistă se va concentra aproape exclusiv pe migrație, pentru că astfel își pot mobiliza alegătorii. Oponenții lor trebuie să contracareze aceste temeri prin construirea de platforme electorale bazate pe principii liberale, insistând asupra marilor provocări legate de tehnologie și schimbările climatice și subliniind că migrația este doar o problemă dintre multe.

O mega-coaliție temporară, pentru adoptarea deciziilor-cheie

Este prea devreme pentru a anticipa structura noului PE și efectele asupra altor instituții ale UE, dar viitoarea dinamică politică va fi probabil dictată de doi factori: sfârșitul duopolului creștinilor și al social-democraților și influența sporită a populismului radical de dreapta.

Partidul Popular European (PPE) va avea mai puțini deputați europeni, dar ar putea rămâne cel mai mare grup parlamentar. Dacă tendința ultimelor alegeri din diferite țări se va păs-

După alegerile pentru PE, procesul politic s-ar putea deschide mai multor participanți și s-ar crea un sistem mai flexibil de coaliții

EUROSCEPTICISMUL în creștere i-a silit pe liderii UE să democratizeze competiția pentru șefia Comisiei Europene. Candidații de anul acesta sunt popularul Manfred Weber (stânga jos) și socialistul Frans Timmermanas (dreapta jos)

tra, Alianța Progresistă a Socialiștilor și Democraților Europeni va pierde multe locuri. S-ar putea ca, pentru prima dată în istorie, cele două partide să nu poată stabili o majoritate, ceea ce ar putea spori considerabil influența altor partide, în special a liberalilor și verzilor. „La République En Marche" a lui Emanuel Macron ar putea fi, de asemenea, un jucător nou influent, fie ca element central al unei noi alianțe, fie prin conectarea cu liberalii.

În consecință, Parlamentul ar putea semăna cu parlamentul olandez sau danez, cu multe partide și variante de coaliții. În cadrul acestui scenariu, procesul legislativ al PE ar putea deveni mai puțin eficient, dar efectul global asupra democrației la nivelul UE ar putea fi pozitiv. Procesul politic s-ar deschide mai multor participanți și s-ar crea un sistem mai flexibil de coaliții.

Majoritățile se vor construi în ciuda directivelor de partid și vor include formațiuni non-establishment.

Cu toate acestea, o manifestare puternică a partidelor populiste de dreapta radicale ar putea schimba dinamica. Întrebarea este cât de multă influență ar avea ei? Pretențiile naționaliștilor că vor prelua UE în doar câteva luni nu sunt plauzibile. Vechiul establishment mai are încă putere. Deputații populiști vor rămâne o minoritate semnificativă. Istoric, populiștii sunt divizați în mai multe grupuri parlamentare. Dreapta radicală va avea drept obiectiv unirea forțelor în noul parlament. Acest lucru este puțin probabil să se întâmple, deoarece majoritatea acestor formațiuni suportă greu compania celuilalt.

„PE are nevoie de o majoritate absolută pentru a modifica sau respinge pozițiile Comisiei Europene. Populiștii nu vor atinge o astfel de majoritate, dar ar putea influența formarea uneia. Această influență sporită ar putea, de asemenea, să convingă mai mulți deputați europeni anti-UE să se angajeze în activitatea de zi cu zi a parlamentului. Până în prezent, deputații populiști au folosit mandatele în PE pentru a-și finanța activitățile politice interne sau pe post de platformă pentru retorica anti-UE. Dacă ar începe să le folosească pentru a bloca legislația și deciziile importante, guvernele țărilor membre ar încerca probabil să ocolească parlamentul prin încheierea de acorduri bilaterale", punctează analiza „Carnegie".

În ceea ce privește chestiunile esențiale, precum alegerea viitorului președinte al Comisiei Europene sau adoptarea bugetului UE, Dreapta populistă s-ar putea alia cu alți eurodeputați anti-UE de Stânga pentru a bloca aceste decizii. În contrapartidă, partidele liberale ar trebui să se unească pentru a contracara puterea populiștilor. O mega-coaliție a forțelor pro-UE nu ar fi permanentă, ci doar în situații excepționale, când funcționarea UE este în pericol.

În ce măsură diviziunea dintre forțele pro și anti-UE va domina activitatea viitorului parlament va depinde de succesul relativ al dreptei populist-radicale. Intrarea în PE a unui număr mare de eurodeputați eurosceptici ar face ca tonul dezbaterilor să fie mai aspru și mai inconfortabil.

Acest lucru ar trebui să-i încurajeze pe eurodeputații pro-UE să se exprime mai puternic în apărarea valorilor europene și a beneficiilor integrării europene. N

Stefan Lehne

Este profesor invitat la „Carnegie Europe" la Bruxelles, unde cercetările sale se axează pe dezvoltarea politicii externe a Uniunii Europene, după Tratatul de la Lisabona, cu accent special pe relațiile dintre UE și statele membre.

Heather Grabbe

Este directorul Institutului pentru Politici Europene pentru o Societate Deschisă.

Planurile lui Macron pentru renașterea Europei

Deși este de înțeles de ce unii sunt cuceriți de ideile președintelui Franței privind viitorul UE, multe dintre acestea nu rezistă la confruntarea cu realitatea

„Cetățenii au început să vadă Uniunea Europeană ca pe o piață fără suflet. Europa este un proiect."

LA SFÂRȘITUL LUNII IANUARIE, 30 de intelectuali de marcă semnau o scrisoare deschisă, redactată de Bernard-Henry Levy, în care avertizau că, sub asaltul valului populist, idea de Europa, valorile europene, sunt în pericol de moarte, unul nemaiîntâlnit din anii 1930 încoace. „Luptați pentru Europa sau demolatorii o vor distruge".

Acesta este apelul semnatarilor printre care, alături de Bernard-Henry Levy, se numără Milan Kundera, Salman Rushdie, Orhan Pamuk, Hertha Muller și Simon Schama. „The Guardian", una dintre publicațiile care au publicat textul, ilustrează articolul cu o fotografie de la un marș din Dusseldorf în care pe un panou uriaș tronează imaginile caricaturale ale lui Viktor Orban și Jaroslav Kaczynski care susțin împreună un ansamblu cu o Seceră și cu un Ciocan, simbolul generic pentru partidele comuniste, pe care este scris sloganul „Rechte Diktaturen" (Dictatura Dreptei- n.red.).

Pentru elitele liberale, din spațiul politic ca și din cel academic, intelectual, singura mare problemă cu care se confruntă Europa o reprezintă țările cu guvernări de dreapta, Ungaria și Polonia, alături de partidele eurosceptice din Occident, aflate acum în ascensiune.

DE

ALEXANDRU LĂZESCU

Două săptămâni mai târziu, avertismentul este reînnoit sub semnătura lui George Soros, într-un text intitulat sugestiv „Europa, trezește-te". În opinia sa „primul pas pentru a apăra Europa de dușmanii săi, atât cei interni, cât și cei externi, este recunoașterea amplorii amenințării cu care se confruntă".

„Al doilea este trezirea majorității pro-europene adormite și mobilizarea acesteia pentru apărarea valorilor pe care a fost fondată UE. În caz contrar, visul unei Europe unite ar putea deveni coșmarul secolului al XXI-lea". Dar asta se poate întâmpla, crede el, doar dacă are loc o masivă schimbare de atitudine la vârful Uniunii Europene, a cărei conducere o compară, extrem de critic, cu Biroul Politic al Uniunii Sovietice care, în faza de dezintegrare a acesteia, continua să emită ucazuri, ca și cum ele ar fi fost încă relevante.

În acest ultim punct, George Soros se întâlnește cu părerile emise de

PREȘEDINTELE Franței, Emmanuel Macron, se confruntă cu o scădere de popularitate în Franța, ceea ce îi face misiunea europeană mai dificilă

cei mai fervenți critici ai UE, ca Nigel Farage sau Jacob Rees-Mogg, liderul grupului radical pro-Brexit din Partidul Conservator.

Însă, spre deosebire de aceștia, care critică vehement ingerințele Bruxelles-ului în afacerile interne ale statelor membre, acuzele sale principale sunt că Uniunea nu merge mai repede și mai ambițios pe calea unei integrări cât mai extinse. Între altele, el deplânge chiar existența unui sistem politic bazat pe partide naționale, în care vede o frână în calea promovării unei reforme radicale integraționiste.

Mai multe reguli

În fine, la începutul lui martie, Emmanuel Macron vine, urmând în mare aceeași linie, cu o altă Scrisoare Deschisă, publicată în 28 de publicații de pe continent, care cheamă la o „Renaștere Europeană", un document programatic lansat înaintea alegerilor europarlamentare din mai. El ține să ne spună, apăsat, că „Europa nu este doar o piață. Este un proiect". Până una-alta, totuși, lucrul care funcționează cel mai bine astăzi pe continent este piața comună. Pe care măsurile propuse de Emmanuel Macron o vor tot mai regularizată, mai protecționistă, mai distorsionată de tot felul de imperative sociale și, mai ales, de titanica luptă cu Bioxidul de Carbon.

Ceea ce propune în esență Emmanuel Macron este o extindere substanțială a prerogativelor UE prin noi politici și înființarea unor noi agenții europene, între care una care să apere democrația. Rezultatul previzibil nu poate fi decît erodarea competitivității economice a Europei în plan global, deja problematică în câteva domenii cheie.

Conform Băncii Mondiale, PIB-ul Europei din 2017 era inferior celui din 2009 (dacă calculul nu se face în dolari americani, ci în euro, lucrurile stau ceva mai bine). În aceeași perioadă, PIB-ul Chinei a crescut cu 139%, cel al Indiei cu 96% iar cel al Statelor Unite cu 34%. Dar măsurile punitive și penalitățile la adresa corporațiilor americane (cele impuse lui Google se apropie ca valoare de nivelul contribuției Poloniei la bugetul UE!) sau măsurile protecționiste avute în vedere (în timp ce este criticat sever protecționismul lui Trump) vor face oare economia europeană mai competitivă? E mult mai probabil exact contrariul.

Scrisoarea lui Macron se vrea un document programatic al celor care luptă cu populiștii și naționaliștii

Nu poți să nu-i dai dreptate săptămânalului britanic „The Spectator" care, e adevărat, este ca linie editorială eurosceptic, dar face câteva observații de bun simț. „E greu de crezut că mai mult protecționism, mai multe investiții de stat, o legislație a muncii restrictivă și o mulțime de reglementări intruzive sunt rețeta corectă pentru economia Europei".

Uniunea are o strategie comună pe energie. Pe care însă Germania a preferat să o ignore atunci când a devenit interesant pentru ea proiectul Nord Stream 2, gestionat de Gazprom (adică de la Kremlin), printr-un Consiliu de Administrație în fruntea căruia se află fostul cancelar german Gerhard Schroder, bun prieten cu Putin.

Maniera în care Berlinul – care alături de Paris nu scapă nicio ocazie să vorbească dspre virtuțile unei case comune europene – a decis să acorde prioritate intereselor sale economice, în dauna celor vitale de securitate ale țărilor de pe flancul estic al UE, îi face pe mulți să fie sceptici atunci când se discută de o extindere a integrării, mai ales în materie de securitate și apărare.

Dogma supremă a momentului este aceea că soluția magică pentru toate marile probleme ale continentului, economice, sociale, recrudescența valului populist, este mai multă Europă. Cu toate că e greu de văzut în ce fel asta va rezolva alte provocări majore, precum modelele sociale ajunse la limita de sustenabilitate sub presiunea unor deficite publice explodate și a crizei demografice, multiculturalismul și relativismul moral, care riscă să fractureze societățile occidentale, până la pragul de implozie, sau excesul de reglementări din UE care erodează competitivitatea.

În plus, apăsarea pe pedala federalistă riscă să amplifice tensiunile de pe continent, mai degrabă decât să consolideze coeziunea. Pentru că, aprecia cotidianul „Irish Times", este imposibil să construiești un sentiment de polis, de identitate comună într-un spațiu în care există 24 de limbi oficiale și mai mult de 60 de dialecte.

În spatele acestei rezerve sunt însă și alte elemente. Un exemplu este dorința Comisiei Europene de a introduce decizia cu majoritate simplă în chestiuni fiscale, adică în materie de taxe. Pentru că un astfel de regim de taxare comun european ar lipsi o țară ca Irlanda de orice avantaj competitiv în raport cu piețele mult mai mari din Germania sau Franța. De altfel, multe state membre privesc retorica „mai multă Europă" drept un demers care servește în principal intereselor franceze și germane. Care și ele sunt doar parțial convergente. S-a văzut asta și din reacția venită de la Berlin, de la succesoarea oficială a doamnei Merkel, Annegret Kramp-Karrenbauer. Aceasta, într-un articol de opinie publicat în „Welt am Sonntag", se delimitează de ideile lui Emmanuel Macron în câteva puncte esențiale, între care „europenizarea sistemelor sociale în interiorul Uniunii", inclusiv ideea de a avea un salariu minim garantat comun și, mai ales, propunerea de a gestiona la nivelul UE datoriile suverane ale statelor membre. Altfel spus, Germania nu este dispusă să gireze transferuri financiare masive dinspre nordul mai prosper către țările mai sărace din sud, așa cum își dorește Franța. După cum și Parisul a respins, cu trei luni în urmă, propunerea ministrului de finanțe german, Olaf Scholz, ca Franța să cedeze Uniunii Europene locul său din Consiliul de Securitate al ONU. În ciuda retoricii generoase pro-Europa, interesele naționale au prioritate.

Cei care vorbesc despre mai multă Europă, despre extinderea influenței Bruxelles-ului, unde influența franceză și mai ales germană sunt covârșitoare, ignoră complet frustrările, suspiciunile, resentimentele, acumulate de-a lungul istoriei pe continent. După cum s-a văzut cu prilejul dezmembrării Iugoslaviei, acestea se dovedesc a fi extrem de rezistente în timp. Pentru a contrabalansa în special influența Berlinului, a fost creată, la inițiativa Olandei, cu participarea țărilor din zona scandinavă, așa numita Ligă Hanseatică, iar la Roma se vorbește despre o axă Italia-Polonia, care, la fel Grupului de la Vișegrad, să contrabalanseze axa franco-germană. Numai că o părere destul de răspândită, mai ales după Brexit și distanțarea Americii de Europa, este aceea că nu există soluții realiste de echilibrare a balanței de putere în Europa în relația cu Germania. Marele beneficiu al unei prezențe americane active în Europa nu era doar acela că oferea garanții de securitate solide, ci și că Statele Unite, prin enorma lor forță economică și militară, puteau regla acest tip de asimetrii de influență din Europa.

Deocamdată, la Berlin există încă destulă reținere și prudență în a împinge prea departe acest demers de integrare a UE. Și datorită reticenței interne, dar și datorită temerii că efectele ar putea fi exact contrare celor scontate, ducând la tensiuni și falii interne care pot scăpa de sub control.

Articolul face parte din proiectul DemocraCE derulat de Visegrad/Insight

Apăsarea pe pedala federalismului riscă să amplifice tensiunile, nu să crească coeziunea în UE.

Cele cinci scenarii de viitor ale lui Juncker

„Cartea albă privind viitorul Europei", lansată de președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, la 1 martie 2017, a fost răspunsul Bruxelles-ului la șocul povocat de Brexit.

Un document de aproximativ 30 de pagini, în care se propun cinci scenarii de lucru. În eventualitatea în care este aplicat, fiecare dintre scenarii reprezintă un anumit nivel de integrare.

1. Păstrarea cursului actual

Procesul de luare a deciziilor în interiorul UE rămâne la fel de complicat. Președintele Comisiei Europene a subliniat că o astfel de strategie va aduce, până în 2025, doar „progrese limitate". Aplicarea ei nu ar fi foarte eficientă pentru progresul Europei, ci ar menține statu quo-ul dominat de lupta dintre state, în interiorul blocului comunitar.

2. Totul pentru Piața Unică

Uniunea ar urma să renunțe la a căuta soluții la problemele care o divizează: imigrația, securitatea și apărarea. Rezolvarea acestora se va regăsi la nivel bilateral, nu centralizat. Bruxelles-ul ar urma să reducă nivelul de reglementare centralizată la circa o treime. Până în 2025, Piața Unică ar deveni „rațiunea de a exista" a Uniunii Europene. Pentru atingerea acestui scop

FIECARE DINTRE cele cinci scenarii ale lui Jean-Claude Juncker reprezintă tot atâtea niveluri de integrare în UE

circulația liberă a mărfurilor și a capitalurilor ar urma să fie întărită, însă condițiile de liberă circulație a persoanelor ar urma să fie înăsprite.

3. UE cu mai multe viteze

Cu scopul de a simplifica mecanismul de luare a deciziilor, în special în domenii de importanță deosebită precum apărarea, securitatea internă, fiscalitatea și politicile sociale, ar urma să se renunțe la consens în rândul tuturor statelor-membre, în favoarea unor „coaliții de voință". Anumite țări se pot uni pentru a rezolva o problemă într-un anumit sens, iar restul membrilor UE se pot ralia, cu condiția respectării deciziilor luate. Astfel, țările care vor să se integreze mai mult o vor putea face, iar cele care nu doresc acest lucru nu vor mai fi silite să respecte decizii impuse de la Bruxelles. Comisia Europeană consideră că un astfel de model ar crea diferențe între drepturile cetățenilor.

4. Mai puține priorități

Într-o astfel de variantă, Uniunea Europeană ar urma să stabilească o listă restrânsă de domenii prioritare, urmând să „acționeze mai rapid și mai decisiv" pentru creșterea gradului de integrare. Un astfel de obiectiv ar fi consolidarea Pieței Unice, sprijinirea proiectelor de cercetare și dezvoltare în domeniul digitalizării și ecologiei. Piața muncii, politicile sociale și sănătatea publică, spre exemplu, ar urma să devină domenii secundare și și-ar pierde în timp din importanță.

5. Delegarea puterii către Bruxelles (federalism)

Cele 27 de state-membre ale UE ar acepta să delege Bruxelles-ului „mai multă putere, resurse și decizii". Un astfel de scenariu este improbabil, de vreme ce fracturile în interiorul UE sunt adânci.

Dacă, însă, ar fi implementat, procesul de luare a deciziilor la nivel comunitar ar deveni mult mai rapid și eficient. Până în 2025, Europa ar urma să acționeze ca un tot unitar în domeniul economic, ar fi creată o armată europeană, în strânsă colaborare cu NATO, iar UE ar avea un singur reprezentant în forurile internaționale. N

INTERVIU

„Uniunea Europeană va supraviețui"

Politolog și europarlamentar, Cristian Preda a acordat *Newsweek România* un interviu în care a analizat criza prin care trece UE și a anticipat evoluțiile ulterioare.

„SPRIJINUL PENTRU UE A CRESCUT de când se negociază Brexit", a remarcat Cristian Preda, un optimist când vine vorba de viitorul UE. El spune că „Uniunea Europeană va supraviețui, indiferent dacă ieșirea britanicilor va fi o catastrofă sau doar o altă criză lungă de câteva luni". Pe ce se bazează când spune asta? „Solidaritatea celorlalte 27 de state-membre e importantă", consideră Cristian Preda.

***Newsweek România*: Este Uniunea Europeană în pericol de dezintegrare sub presiunea naționalismului și a populismului?**

Cristian Preda: UE nu e în pericol de dezintegrare. Naționalismul și populismul au fost mereu prezente în dezbaterea politică din Europa. Sunt mirat că unii le tratează ca și când ar fi apărut ieri. Naționalismul a dominat secolul al XIX-lea european. Populismul este și el o doctrină născută acum o sută cincizeci de ani în Rusia și în America. Văzută din Europa e, deci, o doctrină de export. Ce este nou acum e că naționalismul și populismul se definesc cu referire la UE. Într-adevăr, naționaliștii nu mai critică națiunile vecine, ci Europa. Iar populiștii nu mai născocesc utopii pornind de la politici domestice, ci de la politici europene. În Germania și Italia, partide populiste sunt AfD și „5 Stelle", născute din ideea de a abandona euro, iar în Grecia – Syriza – care a susținut că grecii nu trebuie să plătească datoriile către creditorii din alte state UE. Naționaliștii din PSD-ul lui Dragnea sau din FIDESZ-ul lui Orban câștigă simpatie nu pentru că reanimă ura româno-maghiară, ci întrucât critică Bruxelles.

Ce este în neregulă cu Europa?

Sunt multe lucruri care nu merg. Voi indica doar trei dintre ele. M-aș referi, mai întâi, la diferența de productivitate dintre statele-membre. Cele din Est sunt încă mult în urma celor din Vest. Pe această bază, avem politici mai liberale în noile state membre și mai protecționiste în cele vechi. Deocamdată asta nu anulează decalaje sociale existente, ci inventează unele noi. Al doilea lucru grav e depopularea masivă a statelor din Est, care dublează o criză demografică de proporții. Pe termen mediu, asta va slăbi UE în întregul ei. În fine, Uniunii îi lipsește ambiția. În ultimul deceniu am fost mai degrabă reactivi decât activi. Partidele mari, care au făcut UE, sunt atacate virulent și publicul pare plictisit de ele, iar partidele noi și pro-europene sunt rare.

„Sprijinul pentru Uniunea Europeană a crescut de la debutul negocierilor pentru Brexit"

Brexitul este o greșeală de tactică politică sau simptomul unei crize sistemice profunde prin care trece UE?

Brexit e inițial o criză britanică declanșată de critica UE. Autorul responsabil e Nigel Farage, al cărui partid – UKIP – a contat mai întâi la nivel european (fiind ales în PE) și abia apoi în Marea Britanie. Victoria UKIP la scrutinul pentru PE din 2014 l-a speriat pe Cameron, care era premier în acel moment. Așa că, la alegerile pentru Camera Comunelor din anul următor, liderul conservatorilor a promis un referendum despre Brexit sperând că va lua voturile UKIP. Tusk a dezvăluit recent ce calcul și-a făcut Cameron: el era convins că nu va avea majoritate decât împreună cu liberal-democrații, iar aceștia vor bloca orice consultare populară pe tema apartenenței UK la UE. Numai că aliații săi nu au mai fost necesari pentru a forma majoritatea. Restul se știe: referendumul a creat o criză la nivelul UE. Suntem, de altfel, într-o incertitudine cum n-a mai cunoscut Europa de multă vreme. Să nu uităm rolul jucat de minciunile spuse de Farage în criza pornită la Londra, dar care ne va afecta pe toți.

Rațional vorbind, ce șanse are Europa pentru a supraviețui și ce ar trebui să facă în acest sens?

Uniunea va supraviețui, indiferent dacă ieșirea britanicilor va fi o catastrofă sau doar o altă criză lungă de câteva luni. Solidaritatea celorlalte 27 de state-membre e importantă. Cetățenii au înțeles că ne părăsește o țară a cărei economie are forța altor 20 de economii europene. Acesta e motivul pentru care sprijinul pentru UE a crescut de când se negociază Brexit. Cred că trei lucruri ar fi utile în acest

EUROPARLAMENTARUL
Cristian Preda anticipează eșecul coaliției naționaliștilor, populiștilor și euroscepticilor

moment: consolidarea pieței unice, inclusiv a celei digitale, care ar vădi că suntem capabili de creștere economică; acceptarea ca state-membre a țărilor din Balcanii de Vest, care ar demonstra că suntem în stare de extindere politică; refacerea legăturii cu Statele Unite, pentru a ne spori forța comercială și garanțiile de securitate.

Sunt alegerile europene importante pentru supraviețuirea UE?
Scrutinul din mai 2019 va fi primul desfășurat în mai puține state-membre decât cel precedent. Nu supraviețuirea va fi, însă, în joc. Există câteva alte frici mult mai influente în opinia publică europeană. Prima e legată de migranți, o temă exploatată de radicali și de populiști, împotriva politicienilor din partidele tradiționale. A doua e frica de Rusia și, mai precis, de interferența Kremlinului în procesul electoral: e o teamă care face ravagii post-electorale în Statele Unite și care s-ar putea regăsi și la noi. Mai e și frica de viitor, adică de o nouă criză economică. Nu e ușor să răspunzi la toate trei. Sunt, însă, convins că avem suficiente resurse în UE pentru a le gestiona. Rămân un optimist. Coaliția naționaliștilor, a populiștilor și a euroscepticilor nu va răzbi. Refuz să fiu profet, dar cred că și PE, și Comisia, și Consiliul vor fi dominate – ca și-n ultimii 15 ani – de trei familii politice, cea populară, cea socialistă și cea liberală.

Excluderea lui Orban Viktor din PPE și eventual a lui Liviu Dragnea din PES va avea efectele scontate?
Familiile politice europene sunt ceva foarte special: nu sunt partide, pentru că există doar în PE, nu și în fiecare stat-membru, formațiunile politice păstrându-și identitățile pur naționale. „Partidul" numit PPE e o rețea, nu o organizație. La fel stau lucrurile și cu celelalte familii europene. FIDESZ și PSD au fost integrate în rețelele populară și socialistă promițând că respectă niște principii. Cel mai simplu de înțeles – și, de altfel, comun rețelelor PPE și S&D – e cel care cere ca guvernarea să fie asumată în interes general. Atât Dragnea, cât și Orban Viktor guvernează în interesul propriei majorități. În ceea ce privește cazul maghiar, Orban a fost tolerat în ultimii ani în PPE zicându-se că dacă rămâne în interiorul familiei, va putea fi domesticit. Calculul a fost greșit: nu numai că n-a devenit moderat, ci e mai radical decât oricând. La un moment dat, trebuie să tragi linie. Ce e interesant e că PSD și FIDESZ fac același lucru, deși un partid e afiliat la PPE, iar celălalt – la rețeaua socialistă. De aici se pot trage concluzii interesante despre forța identităților partizane.

Cât de mare este pericolul Europei cu două viteze?
Europa cu două viteze există. Și în sensul în care vorbim despre diferența dintre UE și restul țărilor europene (Balcanii de Vest), și-n sensul că în interiorul UE avem geografii politice diferite: țări din Zona euro și cele din afara ei, țările din Schengen și cele care n-au aderat, țările care au subscris EPPO (Parcheetul European- n.red.), 22 la număr, și cele care n-au făcut-o. Noi și bulgarii suntem în afara euro și-n afara Schengen, dar am aderat la EPPO. Polonia, Ungaria și Danemarca sunt în Schengen, dar nu și-n euro sau în EPPO. S-ar putea să mai apară diferențe de acest fel și-n alte privințe. De altfel, nu cred că „viteza" descrie cel mai bine diferențierile de acest fel, fiindcă e vorba despre voință. Rolul statelor-membre rămâne decisiv, iar întrebarea care trebuie pusă fiecărui guvern este: vreți să reduceți deosebirile sau să le sporiți și să le consolidați pe cele care există deja? N

Documente CNSAS: relația cu Securitatea a lui Ion Cristoiu

REPREZENTANȚII CNSAS AU DEPUS, în 7 martie, la Judecătoria Sectorului 3, mai multe documente din arhiva fostei Securități, care fac referire la Ion Cristoiu. Istoricul și cercetătorul Mădălin Hodor a fost chemat în judecată de jurnalist după ce, anul trecut, a publicat o listă pe care apăreau mai multe nume de colaboratori ai Securității, inclusiv numele lui Cristoiu.

În timpul procesului, istoricul a solicitat instanței să ceară de la CNSAS documente din arhiva instituției, care îl vizează pe Ion Cristoiu. Conform documentelor depuse la instanță de Consiliu, jurnalistul apare trecut în baza de date a instituției atât în Indexul de colaboratori, în dosarul SIE (Serviciul de Informații Externe), cât și în Indexul de urmăriți, de două ori, ca scriitor, cu nume conspirativ TO „Coroiu", anul 1987, și ca redactor-șef adjunct la „Scînteia Tineretului", fiind în atenția Securității Municipiului București, în anii 1983, 1984.

Numele conspirativ „Coroiu" i-a mai fost atribuit lui Ion Cristoiu și de Corneliu Vadim Tudor, fostul lider al PRM, care a susținut că ziaristul ar fi colaborat cu Securitatea. Cristoiu s-a judecat cu Vadim, iar politicianul a pierdut procesul, instanța judecând cauza în lipsa documentelor eliberate acum de CNSAS.

DE

RAMONA URSU

ramona.ursu@newsweek.ro

Dosarul „Artă-Cultură", „sursă" și „obiectiv"

Printre documentele oferite judecătorilor de CNSAS se regăsesc și informații din dosarul „Artă-Cultură". Este vorba despre un fond din arhiva fostei Securități, în care apar ca obiective informative ziare, muzee, instituții culturale, intelectuali. Dosarul conține, printre altele, și un tabel în care apar mai multe nume, anonimizate de CNSAS, iar la poziția 19 figurează „Coroiu – Cristoiu Ion – sursă". Un alt document, Anexa 1, este datat 13.09.1982. În antet apare mențiunea „122/ ON", care ar fi inițialele fostului ofițer de Securitate Oprișor Onițiu, care se ocupa de domeniul „Artă-Cultură". La capitolul „Surse", apare trecut numele Ion Cristoiu, cu mențiunea „Sc. Tin", trimitere la „Scînteia tineretului", ziar editat de UTC, la care jurnalistul a lucrat în timpul regimului comunist.

Tot în dosarul „Artă-Cultură", Vol. 4, apare un document semnat de un ofițer din fosta Securitate, în care acesta relata despre „obiectivul «Coroiu» (Cristoiu Ion – scriitor)". În același dosar, se relatează despre o discuție telefonică interceptată, făcându-se următoarele mențiuni: „Obiectivul «Coroiu» (Ion Cristoiu – scriitor) stabilește cu un cetățean să se vadă mâine dimineață, ora 6.15, pentru a merge împreună la sector și apoi la congres. «C» îl informează pe interlocutor că a decedat (nume acoperit de CNSAS – n.r.) și deplâng soarta acestuia".

Cristoiu, în notele informatorilor de la „Scînteia tineretului"

Alte documente oferite instanței de CNSAS sunt din dosarul denumit „Presa", care cuprinde o notă informativă a sursei „Costin" dată locotenentului major Creța Stana (fost ofițer al Securității Municipiului București – n.r.). În această notă, datată 27.07.1983, Ion Cristoiu apare cu numele lui real. Documentul conține informații despre activitatea unor redactori ai publicației „Scînteia tineretului", cu mențiuni ale articolelor

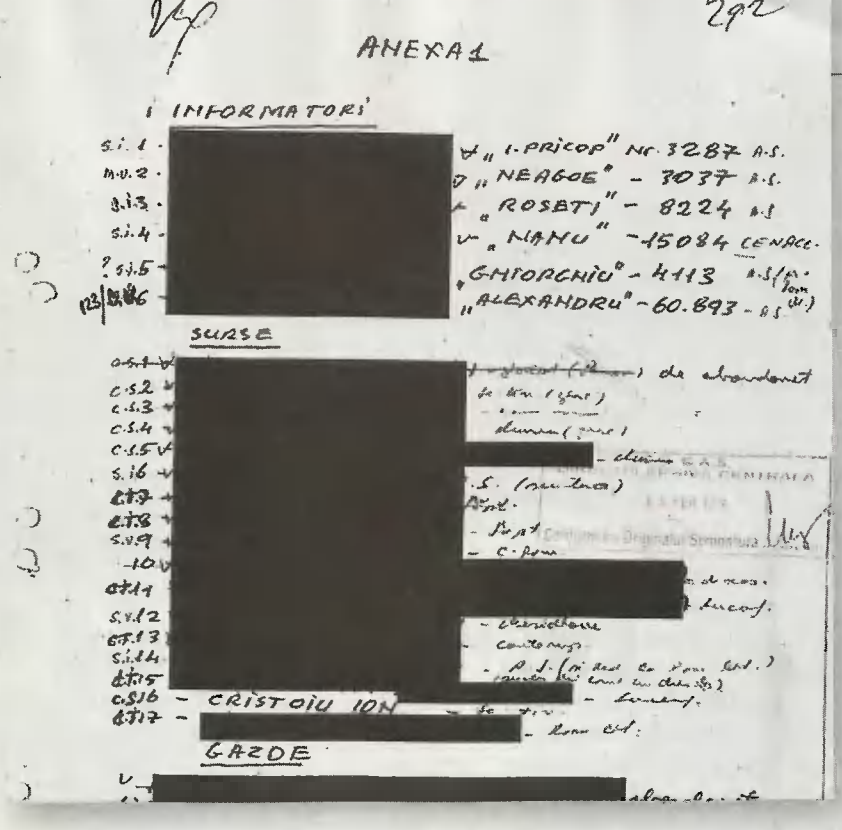
ANEXA 1

I INFORMATORI

SURSE

GAZDE

scrise de ei, dar și referiri la Ion Cristoiu. Un document similar, dat de sursa „Monica" în fața aceluiași ofițer de Securitate, Creța Stana, este datat 25.08.1983.

În această notă-raport, „Monica" precizează că „Ion Cristoiu, redactor-șef adjunct al Scînteia tineretului, din luna ianuarie a.c., și-a schimbat politica în mod vizibil. Schimbarea s-a produs după ce fusese propus, dar respins din motive de comportare în familie, de a lua conducerea revistei Amfiteatrul. Tot atunci, Cristoiu aflase că ... (numele anonimizate ale unor persoane – n.r.) vor primi alte însărcinări, deci vor pleca de la CC al UTC și, astfel, protecția sa, din partea forului superior, va dispare".

Un alt document prezentat instanței de CNSAS este tot din dosarul „Presă" (vol. 6), din arhiva fostei Securități, în care Ion Cristoiu figurează la poziția 10. Este vorba despre materiale furnizate de sursa „Petru", despre care se menționează că sunt din data de 3.09.84, iar la rubrica „Unde se exploatează" (la ce se folosește informația – n.r.) se precizează „verificări R.I.", adică verificarea Rețelei Informative.

„Nu am fost sursă sau colaborator"

La termenul din 7 martie, Ion Cristoiu a răspuns la mai multe întrebări în fața instanței, în cadrul probei cu interogatoriu cerute de istoricul Mădălin Hodor. Redăm, mai jos, câteva dintre întrebări, precum și răspunsurile ziaristului.

Întrebare: Ați fost sursă sau colaborator al fostei Securități?
Ion Cristoiu: Nu am fost sursă sau colaborator al fostei Securități.

Ați fost simpatizant al regimului comunist?
Eram redactor-șef adjunct în presa comunistă. Nu puteam fi adversar al regimului comunist.

Întrebare: Precizați de ce în cadrul interviului pe care l-ați oferit *Newsweek România*, publicat în data de 28.05.2018, ca reacție la articolul ce reprezintă cauza prezentului dosar, ați condiționat infirmarea afirmației domnului Hodor Mădălin de parcurgerea documentului invocat și cu ce ar fi schimbat realitatea pe care o afirmați conținutul respectivului document?
Newsweek România este o publicație care îmi este adversară. Pârâtul invoca un document pe care nu îl publicase și am spus că întâi să văd documentul și apoi să vorbesc despre el.

Recunoașteți faptul că v-a fost atribuit numele conspirativ Coroiu? În caz contrar, cum apreciați identificarea dvs. în înscrisuri ale fostei Securități prin nume, prenume și acest nume conspirativ?

„Eu am contestat faptul că domnul Hodor s-a referit numai la mine într-un interviu adresat dvs. (...) Nu lista eu o contest"
Ion Cristoiu, jurnalist

Nu mi-a fost atribuit numele conspirativ „Coroiu".

Cum apreciați identificarea dvs., prin nume, prenume, date de identificare, cu „Coroiu"?
Ion Cristoiu: Erau de la Vadim.
(Instanța îl cheamă mai aproape pe Ion Cristoiu și îi arată documentele depuse de CNSAS, precizându-i că apare numele lui și numele conspirativ „Coroiu").
Ion Cristoiu: Cineva de la Securitate mă considera o sursă. S-a dovedit a fi un fals.

Instanța: Prin ce s-a dovedit?
Nu există nicio probă scrisă. S-a dovedit prin hotărâre judecătorească.

Întrebat de instanță ce îi impută lui Mădălin Hodor, ziaristul a răspuns că îi impută faptul că „nu poate dovedi despre niciuna dintre cele două sute de persoane aflate pe listă (cea publicată, anul trecut, în revista „22" – n.r.) că au fost surse sau colaboratori ai Securității".

Judecătoarea l-a mai întrebat pe Ion Cristoiu în ce fel l-a afectat interviul luat istoricului Mădălin Hodor de *Newsweek România*, în care se discuta despre lista din arhiva fostei Securități, în care apare și numele ziaris-

tului. Cristoiu a răspuns că „sunt pentru a doua oară în centrul unei campanii de acest gen", a recunoscut că, profesional, „nu am pierdut nicio colaborare", dar „mi s-a afectat imaginea și țin la imaginea mea". „Articolul din *Newsweek* a fost preluat de câteva site-uri și, foarte important, acest articol mai este pe site", a mai declarat Cristoiu.

Explicațiile CNSAS

Pe de altă parte, tot la termenul din 7 martie al procesului Cristoiu-Hodor, reprezentantul CNSAS a depus la instanță și răspunsurile scrise ale Consiliului Național al Studierii Arhivelor Securității la întrebările din interogatoriul solicitat de Ion Cristoiu pentru această instituție. La întrebarea „Ce valoare are o adresă emisă de CNSAS, către o instanță, cu privire la situația juridică a unei persoane fizice raportate la vechea Securitate?", CNSAS a răspuns că „atestă o situație de fapt la momentul emiterii acelei adrese".

Despre verificările făcute de CNSAS pe numele lui Ion Cristoiu, la momentul în care a fost scandalul cu Vadim Tudor, conform răspunsului din interogatoriul menționat, Consiliul arată că „nu am declarat instanței că verificările au fost exhaustive. (...) Deoarece procesarea fondului arhivistic este continuă, fiecare document consultat și indexat într-o formă de evidență, ulterior efectuării unei verificări, poate aduce informații noi."

„Nu lista o contest"

În aceeași zi cu audierea în fața instanței, *Newsweek România* l-a contactat telefonic pe Ion Cristoiu, pentru a clarifica câteva aspecte legate de documentele depuse de CNSAS în instanță, precum și despre numele conspirativ „Coroiu" care îi este atribuit. Întrebat dacă a văzut actele puse la dispoziția instanței de CNSAS, jurnalistul a răspuns că „nu, nu le-am văzut", părând să fi uitat că, în timpul interogatoriului din instanță, a fost chemat de judecătoare pentru a i se arăta aceste documente. *Newsweek România* l-a mai întrebat pe Cristoiu cum explică faptul că, în fața judecătoarei, a spus că nu contestă lista publicată de Mădălin Hodor.

Acesta a răspuns: „Dacă aș contesta (lista – n.r.), ar însemna că ar trebui să-i includ pe cei două sute care apar acolo, inclusiv pe domnul Lucian Boia, în categoria de colaborator al Securității. Eu am contestat faptul că domnul Hodor s-a referit numai la mine într-un interviu adresat dvs. (...) Nu lista eu o contest. Înainte de a publica documentul, domnul Hodor a spus că, din toată lista, s-a referit la mine. Puteți să-mi explicați de ce?".

Teoria pseudonimului

În același timp, Ion Cristoiu a mai declarat, pentru *Newsweek România*, că „la Scînteia tineretului și la revista „Teatrul" erau ofițerii de redacție. „La noi era o doamnă, Ioana Stana sau așa ceva, care venea cu legitimație, a fost și la mine, am stat de nu știu câte ori de vorbă, interesându-se dacă cutare jurnalist din redacție face acte de dizidență. Bineînțeles că am spus că nu e adevărat. Era ofițerul care răspundea oficial de redacție și oficial întreba, iar eu eram obligat, în calitatea mea de redactor-șef adjunct, să-l primesc și să stau de vorbă, pentru că mă întreba oficial niște lucruri".

Întrebat dacă are măcar o bănuială referitoare la numele conspirativ „Coroiu" și în ce fel ar putea avea acest nume vreo legătură cu el, Ion Cristoiu a precizat: „Cred că era un pseudonim folosit pentru toți cei din redacție. Adică, când obținea ea (ofițerul de Securitate – n.r.) niște date ce se spunea colo-colo, a folosit «Coroiu» și zicea sursa «Coroiu». Am văzut și eu altele decât cele prezentate de Vadim și erau din diferite zone. Am încercat, după scandalul Vadim, să văd cine este «Coroiu» și n-am reușit să găsesc pe niciunul din redacție pe care îi știam sau îi suspectam că sunt securiști".

Procesarea fondului arhivistic este continuă. Fiecare document consultat și indexat, ulterior unei verificări, poate aduce informații noi (CNSAS)

Cum s-a ajuns la procesul Cristoiu versus Hodor

Istoricul Mădălin Hodor (foto), cercetător angajat al CNSAS, a publicat, în revista „22", în data de 17 aprilie 2018, articolul intitulat „Ioan Aurel Pop, Cornel Nistorescu și Dorel Abraham, pe lista colaboratorilor Securității", în care, conform unui tabel din arhiva fostei Securități, mai multe personalități apăreau ca fiind în legătură cu UM0225, brigada Antiemigrație. Această unitate militară funcționa în cadrul Centrului de Informații Externe, actualul SIE. Pe această „listă a celor 200", așa cum a fost denumită ulterior de presă, nu apare numele lui Ion Cristoiu, ci pe o alta, din același dosar, listă publicată separat de istoric.

Ion Cristoiu l-a dat în judecată pe Mădălin Hodor pentru prejudicierea imaginii, după ce acesta a acordat un interviu revistei *Newsweek România*, în data de 28 mai 2018, în care vorbește despre documentele din arhiva fostei Securități în care este menționat numele ziaristului. În ziua publicării interviului, *Newsweek România* a publicat și un interviu cu Ion Cristoiu, în care acesta spunea, printre altele, că „nu aveam cum să colaborez cu Securitatea, dar nu pot să răspund în abstract".

Magic FM
always great music

magicfm.ro

Download on the App Store
GET IT ON Google Play

INCOMPATIBILITATE

Soția îl judecă pe Dragnea, soțul este troll pesedist pe Facebook

Judecătoarea Simona Daniela Encean de la Înalta Curte e căsătorită cu un bărbat care iubește PSD.

DE SORIN SEMENIUC

ALEXANDRU NICOLAE ENCEAN, soţul unei judecătoare de la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie care are în faţă unul dintre cele mai importante dosare din ultimii ani, cel al lui Liviu Dragnea, a postat ani la rând pe Facebook comentarii parcă desprinse din discursurile pesediştilor Codrin Ştefănescu, Şerban Nicolae sau Cătălin Rădulescu.

Encean critică feroce măsurile luate, în trecut, de guvernarea Băsescu - PDL, crede în varianta răului cel mai mic la putere – PSD, este convins că preşedintele Iohannis şi familia sa sunt protejaţi în dosarele privind retrocedările unor case în Sibiu şi este adeptul existenţei unor ilegalităţi comise de „instituţiile de forţă" – cu alte cuvinte, de Statul Paralel. Nu lipseşte asumarea unor teorii ale conspiraţiei dragi pesediştilor.

Judecătoarea respinge „suspiciunea rezonabilă"

În legislaţie şi codurile de etică ale magistraţilor de la noi nu există referiri la partizanatul politic al „soţului" unui judecător ca factor care afectează obiectivitatea acestuia. Totuşi, tocmai de aceea, *Newsweek România* dezbate acest caz, având în vedere miza: imparţialitatea unuia dintre cei cinci judecători care au pe masă dosarul penal al celui mai puternic om politic din ţară. Poate să influenţeze soţul, în discuţiile informale de acasă, verdictul pe care îl va lua într-un dosar soţia-judecător? În străinătate au fost publicate mai multe studii pe tema unor factori externi care afectează deciziile magistraţilor. Rezultatele au fost surprinzătoare: contează faptul că sunt părinţi de fete sau că, anterior, echipa preferată pierduse un meci. Într-un punct de vedere comun, Înalta Curte de Casaţie şi judecătoarea Simona Daniela Encean au transmis *Newsweek România* că situaţia nu reprezintă o „suspiciune rezonabilă".

Alexandru Nicolae Encean a închis telefonul când a auzit subiectul – anterior, aflând de la soţia sa despre material, îşi desfiinţase contul de Facebook.

Acum, soţul judecătoarei Encean susţine că lucrează pentru Institutul de Studii Financiare (ISF), care se ocupă cu specializarea şi evaluarea profesională continuă „a personalului Autorităţii de Supraveghere Financiară", conform website-ului ISF.

Soțul uneia dintre judecătoarele care va da o sentință în cazul Dragnea este fan PSD

Cerea dosar penal pentru Iohannis

Înainte de a renunţa la reţeaua de socializare, Alexandru Nicolae Encean era un fanatic la capitolul activitate pe contul său: sute şi sute de fotografii, distribuiri, postări proprii, comentarii. O parte priveau viaţa politică, evenimente la ordinea zilei şi politiceni. Iată câteva dintre acestea din urmă:

„Dar două din ele le-a pierdut deja în instanţă, pentru că au fost obţinute cu acte false! Oare nu e clară situaţia?" – reacţie la o postare din 14 august 2018 a lui Paul Aghinita care scrisese că „Iohannis, ghinion, prin hoţie, aşa zic instantele de judecată şi nu eu, a obţinut nişte case".

Alt comentariu al lui Encean pe marginea acestui subiect: „Credeţi? Dar oare nu mai contează faptul cum a fost obţinut acest imobil? Prin fals şi uz de fals? Oare uităm că este al doilea imobil de care este «deposedat» de instanţă dl. Preşedinte?

Dar da, poate că nu văd bine eu, de, ce să-i faci, 1+1 nu fac întodeauna doi, depinde cine numără!

Nu vreau să spun că anumite instituţii trebuiau să se autosesizeze şi să deschidă un dosar penal pentru fals şi uz de fals!

Hai să facem puţin un joc de rol, să presupunem că în locul lui Iohannis era Dragnea sau Ponta, oare aţi mai fi spus la fel?".

„Nu există o variantă reală și viabilă la PSD"

La alegerile parlamentare din 2016, când încă nu se ştiau rezultatele finale, Encean scria că: „Dacă nu intră ALDE, PSD va face guvernul cu USR", pentru ca la replica: „PSD va face guvernul singur", soţul judecătoarei să răspundă: „Şi mai bine!".

Tot partidul condus în prezent de Liviu Dragnea era preocuparea sa în alte postări: „Da, adevărul e că PSD-ul este singur de vină, restul sunt

Alexandru Encean Credeti? Dar oare nu mai contează faptul cum a fost obținut acest imobil? Prin fals și uz de fals? Oare uităm că este al doilea imobil de care a fost "deposedat" de instanță dl. Președinte?
Dar da, poate că nu văd bine eu, de ce să-i faci, 1+1 nu fac întotdeauna 2, depinde cine numără!
Nu vreau sa spun că anumite instituții trebuiau să se autosesizeze și să deschidă un dosar penal pentru fals și uz de fals!
Hai sa facem puțin un joc de rol, să presupunem că în locul lui Iohanis era Dragnea sau Ponta, oare ați mai fi spus la fel?
😉

Îmi place · 1a · 3

Alexandru Encean Angajările la stat au continuat și în epoca boc, așa că . În plus, a spus clar reprezentanții îmi ca le-a propus celor de la București dar ei nu, Batmen, Batman! 😂😂😂
Să fim serioși, că fete mari nu pot fi! Tai tu salarii și pensii (da, au fost tăiate și pensiile) și manaresti și raportul BNR, ca să fei mai multi bani împrumut și te vrei fata mare? (Bani pe care nici azi nu știm ce au făcut cu ei!)
Mă scuzați dar nu-i cred, mai ales când știu ce au făcut! Să nu mai discutăm despre cefelaite lucruri, gen ANRP! 😂😂😂

Îmi place · Răspunde · 1a · Editat

Gheorghiu Gheorghe nu simpatizez nici un partid,toate si-au tradat alegatorii dar PSD e de departe cel mai ticalos Uitati-va ce parlamentari au avut si ce au si acum:NR DE BIROCRATI,l-a dublat TARICEANU susținut în Parlament de PSD ,nu Boc Boc taiase si pensiile nesimtite,dar PSD le-au introdus din nou.Imprumuturile cele mai mari le-a facut PISICTONTA.SOLDINDU-SE CU 0 KM AUTOSTRADA,si tot asa invesitii.

Îmi place · Răspunde · 1a · 1

Alexandru Encean Da, adevărul e că PSD-ul este singur de vină, restul sunt fete mari, Băsescu, Udrea, Videanu, Olteanu și restul! 😂😂😂
Dar culmea este că, cei huliți au avut cea mai mare creștere din UE!
Nu sunt nici unii mai breji decât alții, dar măcar să fi avut o alternativă viabilă în PNL, nu un pdl vopsit în culorile PNL!
Nu mai încercați să-i demonizați pe unii, când de fapt toți sunt la fel!
Apropo de autostrăzi, să nu uităm ce ministru al transporturilor a zis că România nu are nevoie de autostrăzi! 😂😂😂

Îmi place · Răspunde · 1a

Gheorghiu Gheorghe Sa nu uitam ca MITRE a facut deja pimale!

Îmi place · Răspunde · 1a

Gheorghiu Gheorghe MITREA

Îmi place · Răspunde · 1a

SOȚUL judecătoarei Encean (aici într-o excursie în Sri Lanka) își expune fără ocolișuri părerile pro-PSD pe Facebook

fete mari, Băsescu, Udrea, Videanu, Olteanu și restul! Dar culmea este că, cei mai huliți au avut cea mai mare creștere din UE!

Nu sunt nici unii mai breji decât alții, dar măcar să fi avut o alternativă viabilă în PNL, nu un PDL vopsit în culorile PNL!

Nu mai încercați să-i demonizați pe unii, când de fapt toți sunt la fel!(...) Băsescu a fost ministrul Transporturilor care a spus că România nu are nevoie de autostrăzi! Mitrea are și el partea lui de vină, la fel ca și ceilalți miniștri ai transporturilor! Dar cel care credea că nu avem nevoie de autostrăzi, este Băsescu, nu Mitrea!"

„Atâta timp cât nu există o variantă reală și viabilă la PSD, nu veți reuși să faceți oamenii să voteze altceva, având în vedere tăierile făcute de dreapta (și dovedite după plecarea ei de la Putere), așa că...".

Amenințare cu „instituțiile de forță"

La atacurile isterice ale medicului ieșean Răzvan Constantinescu (ALDE) la adresa Ralucăi Prună, ministru al Justiției la acel moment, Encean adăuga: „Dacă așa a primit ea ordine? Așa se distruge o țară, pas cu pas, se distruge învățământul (de, să nu mai fie oameni culți și pregătiți), se distruge sănătatea (oamenilor bolnavi, nu le mai arde de politică și alte cele) și religia (ca să nu mai creadă oamenii în nimic) și pe urmă faci cu ei cam ce vrei, că nu se va mai opune nimeni, sau aproape nimeni! Cei care nu se lasă, e ac și pentru cojocul lor, instituțiile de forță!".

„Are o problemă gravă, dar se vede clar că e traducătoare", a catalogat-o, apoi, Encean pe Prună.

Cu totul diferită este atitudinea față de alt ministru, de la PSD: în mod repetat, actualul ministru al Comunicațiilor, Alexandru Petrescu (membru al Guvernului și în 2017) este lăudat sau felicitat de Encean. N

Înalta Curte refuză să se pronunțe

Cea mai importantă instanță din România se face că nu înțelege miza din dosarul judecat de Encean.

REFERITOR LA FAPTUL CĂ imparțialitatea soției lui Encean ar putea fi pusă la îndoială de partizanatul soțului ei, într-un punct de vedere comun trimis *Newsweek România*, Înalta Curte de Casație și judecătoarea din dosarul lui Dragnea au transmis: „Potrivit art. 124, alin. 3 din Constituția României și a art. 2 alin 3 din Legea 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Cu referire la imparțialitatea judecătorilor precizăm că potrivit art. 64, alin. (1) lit. f) din Codul de Procedură Penală, judecătorul este incompatibil dacă există o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea judecătorului este afectată. Incompatibilitatea poate fi invocată de partea interesată în condițiile prevăzute de Codul de Procedură Penală."

Întrebați dacă postările de pe Facebook ar putea constitui un motiv de recuzare al judecătoarei Encean din dosarul Dragnea, reprezentanții Ministerului Public au răspuns că „solicitarea excede sferei de competență a instituției noastre".

Alexandru Nicolae Encean, prevenit, cel mai probabil, de soția sa asupra articolului, a fost extrem de supărat când l-am sunat: „Nu am ce să comentez atâta timp cât scoateți din context postările mele!".

Apoi a închis telefonul, refuzând ulterior să răspundă unui mesaj în care îi solicitam clarificări.

PROFESORUL CIUCĂ ȘI AUTOAREA HANNAH FRY consideră că judecătorii pot fi foarte influențabili

Ghid CSM: familia nu trebuie să influențeze judecătorii

În legislație și codurile de etică românești nu se vorbește explicit despre suspiciunile pe care un membru de familie le poate trezi asupra obiectivității unui judecător prin intermediul atitudinii publice partizane via rețelele de socializare.

Într-un „Ghid practic de etică profesională pentru judecători și procurori", editat de Consiliul Superior al Magistraturii în 2016, se face însă referire la grija care trebuie acordată rețelelor gen Facebook: „O atenție specială merită mijloacele de comunicare sociale. Magistratul trebuie să fie extrem de atent cu orice postare pe rețelele de socializare. Trebuie să se limiteze – dacă dorește să aibă un cont de Facebook, Twitter sau ceva asemănător – la a posta informații, comentarii sau cvenimente ce nu sunt legate de activitatea sa judiciară (legată atât direct de dosarele magistratului, cât și de tot ceea ce are de a face cu legea și justiția) sau informații cu caracter general referitoare la domeniul juridic". *(pagina 34 a documentului)*

În același Ghid se recomandă ca „magistratul să clarifice familiei și prietenilor că aceștia nu trebuie să încerce să îi influențeze părerea într-un sens sau altul. De fapt, magistratul ar trebui să evite să vorbească despre respectiva cauză câtă vreme aceasta este în curs de soluționare. A-i spune unui magistrat care se ocupă cu un caz penal grav, spre exemplu, ca judecător sau procuror, din interes pentru un apropiat, că suspectul ar trebui să fie aspru pedepsit, constituie nu numai o abatere disciplinară, dar o încălcare gravă a eticii profesionale". *(pagina 37)*

Profesorul Ciucă: „Soții, o riguroasă reținere"

Profesorul universitar Valerius Ciucă de la Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, fost ju-

decător la Tribunalul Uniunii Europene de la Luxemburg, spune, chestionat asupra cazului Encean: „(...) am fost uluit să observ cât de profund vulnerabilizează acest sacerdoțiu social – misiunea de judecător – o atitudine a proximilor ce poate induce neîncredere în actele de judecată ale omului de la care se așteaptă detașare de mediul politic. Din fericire, normele deontologice vizându-i pe judecători, după cum este natural, se interpretează în mod extensiv, motiv pentru care soții acestora trebuie să manifeste, la rândul lor, o riguroasă reținere, deoarece ei sunt factori primi de influență naturală pe lângă aceste persoane cu un rol sensibil în arena litigiilor".

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII recomandă ca magistrații să fie cât mai reținuți când comunică pe rețele sociale

Subiectivismul și verdictele diferite

Tot de influențe asupra magistraților vorbește Hannah Fry în cartea „Hello World. Being Human in the Age of Algorithms", apărută anul trecut la Editura W.W. Norton & Company (Londra – New York). În acest volum, autoarea se preocupă și de obiectivitatea/subiectivitatea magistraților, citând mai multe studii de amploare, apărute în prestigioase publicații internaționale.

Unul dintre acestea prezintă o cercetare din anii '70, din statul american Virginia. Un caz ipotetic, despre o femeie de 18 ani arestată împreună cu alte persoane într-o cameră unde s-a găsit marijuana, a fost prezentat într-o manieră identică în fața a 47 de judecători, separat pentru fiecare dintre aceștia. 29 au găsit-o nevinovată, iar 18 vinovată.

Detaliile cotidiene care pot influența o decizie

E mai rău de atât, mai scrie Fry: există situații în care judecătorii își contrazic propriile decizii. Astfel, într-un studiu din Marea Britanie, 81 de judecători au fost întrebați dacă ar elibera condiționat un număr de pușcăriași. Fiecărui caz îi revenea câte o poveste inventată despre faptele comise și cazierul făptașilor. Rezultatul: în nici unul dintre cele 41 de dosare, cei 81 de judecători nu au avut aceeași decizie. Mai mult, șapte dintre cele 41 de cazuri apăreau de două ori – se schimbaseră doar numele, dar cei mai mulți dintre judecători nu au dat aceeași decizie ca prima oară în aceste șapte dosare.

În aceeași carte, Fry mai citează și alte studii, care au conchis că:

- există o probabilitate mai mare ca judecătorii care au fiice să pronunțe soluții favorabile femeilor;
- probabilitatea ca judecătorii să elibereze condiționat o persoană scade dacă echipele de sport locale au pierdut un meci cu puțin timp înainte de proces;
- judecătorii evită să pronunțe prea multe verdicte favorabile la rând: de exemplu, dacă au fost admise patru eliberări condiționate consecutiv, scad șansele într-un al cincilea caz judecat imediat.

Soțul judecătoarei, mediator pe sute de mii de lei

Aproape 300.000 de lei au intrat în bugetul familiei Encean de la OMV Petrom, în mandatul fostului CEO Mariana Gheorghe.

ÎNCEPÂND CU APRILIE 2013, familia Encean s-a căpătuit cu sute de mii de lei de la una dintre cele mai puternice firme din România, OMV Petrom. Autorizat ca mediator pe 16 septembrie 2012, Alexandru Nicolae Encean l-a prins pe Dumnezeu de picior. Şapte luni mai târziu, pe 8 aprilie 2013, a încheiat un contract de colaborare pentru servicii de mediere cu societatea condusă atunci de Mariana Gheorghe, fost director în Ministerul Finanțelor în perioada guvernării FSN. Pe contul său de LinkedIN, Encean a scris că aprilie 2013 a fost și începutul activității cabinetului său de mediator. În baza acestui contract, debitorii OMV Petrom veneau la Encean și se angajau să își achite datoriile, evitându-se îndelungata judecată de la instanțe. Tariful negociat era de 120 de lei pe caz pentru servicii de premediere și 300 de lei pentru cele de mediere, durata inițială a înțelegerii fiind de 6 luni. Ulterior, contractul a fost prelungit de mai multe ori.

282.000 de lei pentru mediere

Conform datelor din declarațiile de avere ale soției lui Encean, care a ajuns judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție în iunie 2013, Alexandru Encean a încasat ca mediator 167.415 lei (2013), 97.135 lei (2014) și 17.989 lei (2015). Judecătoarea a menționat că procedura prin care a fost atribuit contractul a fost „oferta". Înainte de încheierea acestui contract, Encean lucra ca director tehnic la un hotel de lângă Aeroportul „Henri Coandă", imobil aparținând Comtel Focus SA. Avea un salariu de aproape 4.000 de lei lunar. Ulterior, a mai fost angajat, pentru puțin timp, la o societate de comerț cu calculatoare, ca IT manager, și la una de contabilitate, ca administrator de rețea IT.

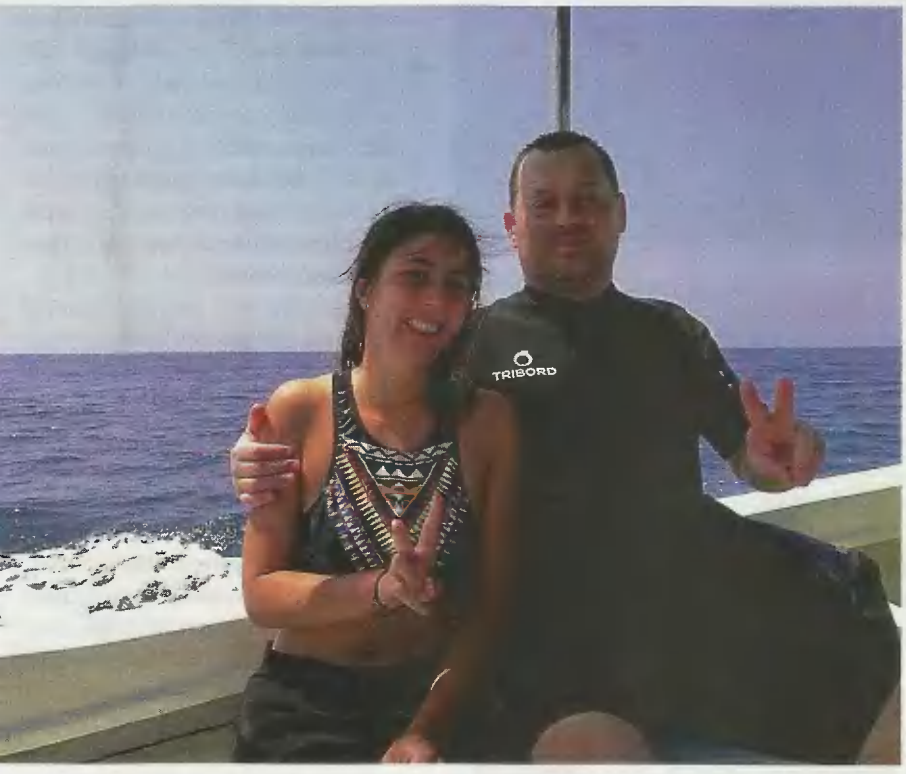

JUDECĂTOAREA ENCEAN, al cărei soț apare aici în Sri Lanka, în compania unei doamne, va decide dacă Liviu Dragnea rămâne cu pedeapsa de trei ani și șase luni cu executare în dosarul DGASPC Teleorman

Contractul cu OMV Petrom s-a terminat, iar în prezent Alexandru Encean se prezintă pe LinkedIN drept lector în cadrul Institutului de Studii Financiare, o structură subordonată Autorității de Supraveghere Financiară. Cu toate acestea, în cea mai recentă declarație de avere, soția sa nu a trecut vreun venit în dreptul partenerului său.

Encean a absolvit, în 2009, Facultatea de Științe Economice la „Spiru Haret", universitate unde a mai făcut și Facultatea de Drept (2014- 2018).

„Rățelu", animalul de companie-vedetă al familiei Encean

O mare parte din postările lui Alexandru Encean pe Facebook, înainte de blocarea contului, erau dedicate lui „Rățelu". Adică, așa cum o arată și numele, unei rațe, fotografiate și filmate în cele mai diverse ipostaze: în cadă, la plimbare sau în brațele stăpânului. Multe dintre comentariile de la aceste postări sunt ironice, tachinându-l pe Encean asupra posibilității preparării lui „Rățelu" pe baza a diverse rețete.

Animalul de companie preferat al domnului Encean este un rățoi care, uneori, pică de papagal pe Facebook

Într-un răspuns pe marginea unei fotografii cu rața plimbându-se prin zăpadă, Encean a povestit că, pentru a nu-i fi frig la picioare, soția sa a tăiat o pereche de mănuși de copil și a improvizat un soi de „ghete".

Din arsenalul de postări mai făceau parte fotografii ale cârnaților puși de Encean la afumat înainte de Crăciun, șampania de fițe de la Revelion, piscina de la o vacanță din Austria sau aventurile dintr-o călătorie făcută iarna trecută în Sri Lanka.

Dosarul DGASPC Teleorman, capital pentru Dragnea

Alături de alte patru judecătoare, Simona Daniela Encean face parte din completul care judecă, în prezent, apelul din dosarul penal al președintelui PSD, Liviu Dragnea. Acesta a fost condamnat, în iunie 2018, de instanța de fond, la trei ani și șase luni de închisoare cu executare, plus interzicerea unor drepturi, pentru instigare la abuz în serviciu, în dosarul unor angajări fictive. Procurorii l-au acuzat pe Dragnea că, pe vremea când era președintele Consiliului Județean Teleorman, a impus ca două membre PSD să fie angajate la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județ. În realitate, acestea nu au trecut niciodată pe la acel serviciu, deși și-au încasat salariile. Ele lucrau, de fapt, la sediul PSD Teleorman, filială condusă de Dragnea.

Componența completului în care este membru Encean a fost trasă la sorți în luna decembrie 2018. Este posibil ca o sentință în proces să fie pronunțată anul acesta. În cazul în care Dragnea va fi considerat vinovat, acest lucru i-ar putea aduce sfârșitul carierei politice.

Absolventă a Facultății de Drept de la Universitatea București în 1996, Encean s-a angajat, pentru scurtă vreme, jurist la Aversa SA București, iar între 1997 și 2005 a fost procuror.

Timp de opt ani (2005-2013) a fost judecător la Curtea de Apel București, iar din 15 iunie 2013 este membru al secției penale de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Ea a făcut parte din completul care a condamnat-o definitiv pe Elena Udrea la șase ani de închisoare cu executare. N

ÎNCRENGĂTURI

Angajații cumătrului lui Dragnea, în funcții-cheie în ANSVSA

Sorin Paul Stănescu, nașul de cununie al fiului lui Liviu Dragnea, este bine conectat sanitar-veterinar.

CUMĂTRUL LUI LIVIU DRAGNEA, afaceristul Sorin Paul Stănescu, are mai mulți specialiști pe funcții cheie în Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor. Instituția publică este condusă de Geronimo Brănescu, fost partener de afaceri al lui Stănescu.

Afaceristul Sorin Paul Stănescu și-a dezvoltat un imperiu în domeniul veterinar după ce a preluat de la stat Institutul Pasteur și compania Farmavet. Institutul produce vaccinuri iar Farmavet le vinde. Printre clienții companiei se află Direcțiile Sanitar Veterinare din subordinea ANSVSA, cărora Stănescu le-a vândut dezinfectanți pentru a combate pesta porcină africană.

Șeful de cabinet, angajat al lui Stănescu

Geronimo Brănescu a fost numit în funcția de președinte al ANSVSA cu rang de secretar de stat, în ianuarie 2017. Brănescu l-a adus ca director de cabinet pe Gheorghe Stratulat, fost director general al Farmavet SA, funcție pe care o deținea din 2004. În paralel cu funcția de la Farmavet, Stratulat conducea și Departamentul de Epidemiologie și Laborator Veterinar din cadrul Institutul Pasteur. A renunțat la cele două slujbe în martie 2017.

Firma lui Stănescu îi plătea lui Stratulat un salariu anual de 84.600 lei pentru funcția de director general al Farmavet. Pe lângă salariu, Stratulat mai încasa și o pensie de 43.600 lei.

Șeful de cabinet al lui Brănescu oferă și consultanță în domeniul veterinar, prin firma Hum & Vet Consultanță SRL, înființată în 2005.

Președintele Consiliului Științific, și la Pasteur

În subordinea lui Geronimo Brănescu funcționează un consiliu științific format din 12 specialiști. Acest consiliu emite opinii științifice pe diverse probleme, la cererea președintelui ANSVSA, de care acesta ține sau nu cont în activitatea practică.

Președintele Consiliului Științific al ANSVSA este profesorul universitar dr. Dumitru Militaru. Acesta este sub contract și cu Institutul Pasteur, controlat de Sorin Paul Stănescu. Întrebat ce atribuții are în calitate de președinte al Consiliului Științific (CS), profesorul a spus că a fost solicitat de două ori în cazul scabiei la oi și a pestei porcine africane. „CS nu hotărăște nimic, nu ia decizii, ci doar își exprimă un punct de vedere științific asupra unor probleme din competența ANSVSA. În cele două ședințe ale CS la care am participat, s-au discutat strict probleme științifice, eu făcând toate demersurile pentru înființarea în România a unui centru de cercetare al statului în direcția virozelor majore și, în special, a pestei porcine africane. Nu am dat niciodată niciun aviz pe vreun act normativ al ANSVSA ci, dimpotrivă, am avut poziții publice împotriva unor decizii ale ANSVSA privind controlul unor boli la animale implicate în sănătatea publică", a spus profesorul pentru *Newsweek România*.

Întrebat dacă a fost susținut de Sorin Paul Stănescu pentru funcția de președinte al CS, profesorul Militaru a replicat că e vorba de „simplul motiv că sunt președintele secției de medicină veterinară a Academiei de Științe Agricole și Silvice (ASAS) și vicepreședinte al ASAS (ambele

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

PREȘEDINTELE ANSVSA. Geronimo Brănescu (stânga), și Sorin Paul Stănescu se simt foarte bine împreună, inclusiv la șprițuri.

fiind funcții alese), academie care are ca principal obiect de activitate cercetarea în medicină veterinară. Eu, toată viața, nu am făcut niciun fel de politică, ci am încercat să fac ceva util pentru profesie".

Daneș din Consiliu, dator cu 145.000 nevestei lui Stănescu

Tot în Consiliul Științific al ANSVSA îl regăsim pe Mihai Daneș, conferențiar universitar și membru ASAS. Nici acesta nu este străin de cumătrul lui Dragnea. Din CV-ul său publicat pe site-ul ANSVSA rezultă că deține funcția de „conferențiar universitar Director Tehnic Farmavet SA", din 2001. La numele angajatorului a menționat Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București. La solicitarea *Newsweek România,* Mihai Daneș a precizat că nu este, totuși, angajat la Farmavet: „Nu sunt director tehnic la Farmavet. Sunt director la Pasteur București".

Pe lângă funcția de director la Pasteur București, Mihai Daneș este și consilier local în Sectorul 6. A fost ales pe listele partidului Uniunii Salvați București (USB), partid rebotezat cu numele Uniunea Salvați România (USR). La primărie, este membru în Comisia Urbanism, Lucrări Publice și Protecția Mediului.

Conform declarației de avere din iunie 2018, Mihai Daneș a încasat aproximativ 129.000 lei pentru funcția de director producție la Pasteur București. Tot de la Pasteur a mai primit 7.548 lei în calitate de director științific. De la Farmavet a primit alți 282.151 lei pentru funcția de director tehnic. Pe lângă sursele de venit de la Pasteur și Farmavet, Daneș a mai încasat venituri de la Universitatea și Facultatea de Medicină Veterinară. Plus 12.000 lei pentru postul de consilier local.

Tot în declarația de avere a menționat că s-a împrumutat cu 145.000 euro de la Doina Stănescu, soția lui Sorin Paul Stănescu, pentru a-și cumpăra o casă. Soții Stănescu au fost nașii de cununie ai lui Dragnea Jr.

Cinci oameni de la vârful ANSVSA au legături financiare importante cu cumătrul lui Liviu Dragnea

Numărul doi din ANSVSA, patru ani la Farmavet

Vicepreședintele ANSVSA, Traian Constantin Petcu, a lucrat și el pentru Farmavet. În perioada 2005-2009, a fost directorul sucursalei Vaslui a Farmavet. Ulterior, în iunie 2012, Petcu a ajuns viceprimarul orașului Bârlad pe filieră PSD. „Am lucrat pentru Farmavet în urmă cu câțiva ani. Nu mai am nicio legătură. Nu am nici cu contractele", a spus Petcu pentru *Newsweek România.*

Întrebat dacă nu e ciudat faptul că mai mulți angajați de la Pasteur și Farmavet au ajuns să lucreze în ANSVSA, Petcu a dat o explicație pe lângă subiect: „Eu sunt în subordinea președintelui și am atribuții pe relația cu Parlamentul".

Șeful DGSV, 54.000 de lei de la cumătrul lui Dragnea

Președintele Geronimo Brănescu l-a readus în ANSVSA și pe Cristian Duicu, un alt personaj controversat care a lucrat pentru cumătrul lui Dragnea. Duicu a fost angajat inițial pe postul de consilier personal al lui Brănescu, apoi a fost uns pe funcția de director general al Direcției Generale Sanitar Veterinare din cadrul ANSVSA. Dar Duicu nu e la primul contact cu ANSVSA. În anul 2014, acesta era tot director general și avea în atribuții să gestioneze un alt scandal din aceea perioadă: boala vacii nebune. Rezultatul eforturilor lui Duicu s-au concretizat în arestarea sa pentru că ar fi instigat mai mulți directori să falsifice documente pentru diagnosticarea cu boala vacii nebune a mai multor animale. Dosarul nu s-a finalizat, Duicu este trimis în judecată pentru abuz în serviciu.

În declarația lui de avere din iunie 2013, Duicu a menționat că a primit 54.000 lei pentru servicii de consultanță oferite firmei A&S International SRL, firmă controlată de Sorin Paul Stănescu.

PSD îl lichidează pe „Manole" de la BNR cu ajutorul CNSAS

Oamenii lui Liviu Dragnea și-au anunțat public intenția de a-l schimba pe Mugur Isărescu de la conducerea Băncii Naționale a României.

ACUM, PSD A GĂSIT ȘI O SOLUȚIE de a scăpa de guvernatorul băncii centrale astfel încât nici măcar susținătorii lui să nu mai poată protesta: legea accesului la dosarele de Securitate ar putea fi modificată, astfel încât Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) să redeschidă verificările asupra relației dintre Isărescu și fosta poliție politică.

Surse din CNSAS susțin că există astfel mari șanse ca noi elemente compromițătoare pentru guvernatorul BNR să apară la suprafață. Jurnalistul *Newsweek România* Cătălin Prisacariu a scris, în 2017, că Mugur Isărescu a colaborat cu Securitatea sub numele de cod „Manole".

La acel moment, Consiliul nu a negat informația, dar a precizat că, la verificările inițiale, nu a descoperit nimic despre guvernatorul BNR și că aceste cercetări nu pot fi reluate, chiar dacă au apărut elemente noi.

Acum, un amendament depus de senatorul ALDE Daniel Zamfir – un adversar declarat al lui Mugur Isărescu - la legea CNSAS ar permite acestei instituții să redeschidă dosarul guvernatorului.

În primăvara lui 2017, relația dintre Isărescu și PSD era mult mai cordială, iar Liviu Dragnea l-a apărat pe guvernator atunci când au fost publicate dezvăluirile de presă privind legăturile lui Isărescu cu poliția politică a regimului comunist.

„Nu vreau schimbarea lui Mugur Isărescu, dimpotrivă (...) Îl susțin, o spun răspicat. L-am susținut și în alte rânduri, și în alte situații, chiar dacă nu mi-au plăcut anumite gesturi, acțiuni. Pentru mine e important ca Banca Națională să fie stabilă. Este o chestiune strategică", a susținut Liviu Dragnea.

DE

MIRCEA MARIAN

mircea.marian@newsweek.ro

CNSAS, obligat să reverifice

Amendamentul senatorului ALDE Daniel Zamfir propune modificarea Ordonanței de urgență 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

„În cazul în care, urmare a preluării prevăzute la art. 31, rezultă documente și informații noi și neprocesate cu privire la calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al aces-

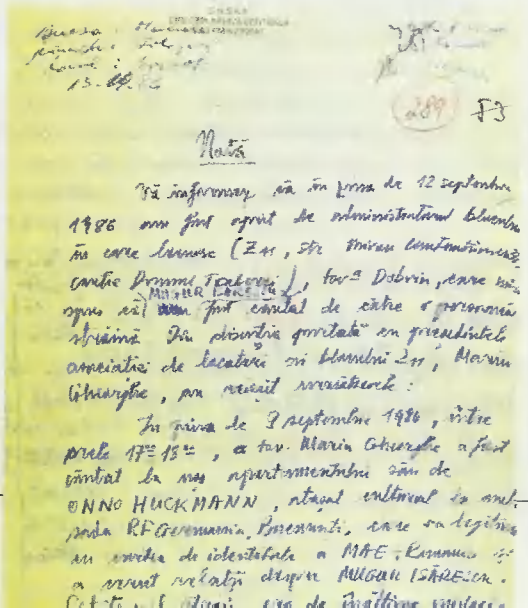

FACSIMIL
Notă de la Securitate unde numele de cod „Manole" apare alături de cel al lui Mugur Isărescu.

LIVIU DRAGNEA
I-a apărat inițial pe Mugur Isărescu, când s-a pus problema colaborării cu Securitatea comunistă.

teia a unei persoane pentru care a fost emisă anterior prezentei ordonanțe de urgență o decizie de neapartenență sau de necolaborare cu Securitatea, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității inițiază și aplică, în mod corespunzător, procedura cuprinsă în prezenta ordonanță de urgență", se arată în amendamentul consultat de *Newsweek România*.

Legea nu prevede această posibilitate în prezent, dar, pe de altă parte, nici nu o interzice. CNSAS a interpretat însă absența unui text clar ca fiind o interdicție de a redeschide verificările.

Președintele își va declara relația cu Securitatea

În plus, Daniel Zamfir mai cere ca și președintele României, Avocatul Poporului, membrii Consiliului Național al Audiovizualului, ai conducerii Curții

Nu este clar de ce, în 2008, prin ordonanță de urgență, mai multe categorii de demnitar au fost scutite din a-și declara relația cu Securitatea

Vâlcov anunță finalul epocii Isărescu

Guvernatorul BNR Mugur Isărescu a avut o relație fluctuantă cu PSD-ul lui Liviu Dragnea, însă, în ultimele luni, mai ales după apariția ordonanței de urgență 114/2018, ea s-a degradat vizibil. Darius Vâlcov, cel care, neoficial, este purtătorul de cuvânt al lui Dragnea în chestiuni economice, a sugerat că Isărescu nu va mai primi un nou mandat.

„Îmi doresc din tot sufletul ca noul guvernator și noua echipă de la BNR să fie patrioți. Altfel, România nu va putea scoate capul din țărână", spunea Vâlcov la începutul lunii martie. În mod neobișnuit, Isărescu a răspuns dur la criticile constante venite din partea consilierului economic al premierului Dăncilă.

„Luptă domnul consilier cu ROBOR de dimineața până seara că nu mai știe despre ce vorbește. Dânsul nu se comportă ca un economist, o fi consilierul premierului, dar nu se comportă ca un economist (...) A declarat la Bloomberg: «ROBOR trebuie să fie setat». Nu știu ce setare poți să îi faci acestui indice, că el săracul e un algoritm de medie și stă să fie calculat. Aritmetică. La ce setare se gândește domnul consilier economic al primului ministru?", a răspuns guvernatorul BNR.

Recent, Liviu Dragnea și Șerban Nicolae au inițiat un proiect de lege prin care lingourile de aur depozitate de BNR la Banca Națională a Angliei ar urma să fie aduse în România. Și acest proiect a generat o dispută cu BNR.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

de Conturi, magistrații și guvernatorul BNR să depună o declarație privind relația cu fosta Securitate, așa cum depun parlamentarii, membrii Guvernului sau șefii serviciilor secrete.

În prezent, OUG 24/2008 scutește mai multe categorii de demnitari de obligativitatea declarării relației cu Securitatea: „Persoanele care candidează, au fost alese sau au fost numite în una dintre demnitățile ori funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h1), cu excepția celor care la data de 22 decembrie 1989 nu împliniseră vârsta de 16 ani, fac o declarație pe propria răspundere (...) în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.

Verificarea calității de lucrător al Securității ori de colaborator al acesteia se face din oficiu pentru persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h1), inclusiv pentru cele aflate în exercițiul respectivelor demnități ori funcții la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență".

Nu este clar de ce, în 2008, prin ordonanța de urgență 24/2008, mai multe categorii de demnitar au fost scutite de o astfel de mărturisire.

Daniel Zamfir propune acum ca: „Persoanele care candidează, au fost alese sau au fost numite în una dintre demnitățile ori funcțiile prevăzute la art. 3, cu excepția celor care la data de 22 decembrie 1989 nu împliniseră vârsta de 16 ani, fac o declarație pe propria răspundere, conform modelului prevăzut în anexa la prezenta ordonanță de urgență, în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.

Verificarea calității de lucrător al Securității ori de colaborator al acesteia se face din oficiu pentru persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3, inclusiv pentru cele aflate în exercițiul respectivelor demnități ori funcții la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență".

PSD caută succesori

G4Media a scris că PSD se pregătește să o numească pe economista Aura Socol în fruntea Băncii Naționale a României, după ce expiră mandatul lui Isărescu.
Aura Socol este profesor la ASE București și membru în Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară (ASF). Principalul ei atu este însă faptul că este căsătorită cu Cristian Socol, un economist care a cooperat la mai multe programe economice ale PSD. De asemenea, face parte și din comitetul care pregătește trecerea României la euro.
Întrebată în legătură cu posibilitatea de a prelua conducerea BNR, Aura Socol a refuzat să comenteze.
Un alt potențial succesor al lui Isărescu este actualul prim-viceguvernator al BNR, Florin Georgescu. Acesta a fost ministru de Finanțe în guvernele Văcăroiu și Ponta I, din mai, în decembrie 2012.
În anul 2000, Georgescu a fost membru în Consiliul de Administrație al Băncii de Investiții și Dezvoltare (BID), instituție controlată de controversatul om de afaceri Sorin Ovidiu Vântu.

Dușmanul băncilor

Senatorul ALDE Daniel Zamfir este unul din cei mai cunoscuți critici ai lui Mugur Isărescu. Zamfir și-a încheput cariera politică în PD-ul lui Traian Băsescu (a fost consilier local în București, între 2001 și 2004), a trecut la PNL, în 2008, iar în 2017, pe fondul conflictelor cu Ludovic Orban, s-a transferat la formațiunea lui Tăriceanu.

El a devenit cunoscut, în ultimii ani, prin criticile dure aduse băncilor din România, precum și guvernatorului BNR, Mugur Isărescu. Senatorul ALDE a susținut, în decembrie 2018, că un grup de opt bănci străine care operează în România ar fi putut să acționeze concertat „pentru a ține România în sub-dezvoltare economică".

În ianuarie 2019, a cerut BNR să oprească calcularea ROBOR. „ROBOR este o înțelegere între băncile comerciale, nu e nicidecum rezultatul unei piețe libere, este o înțelegere pentru a acoperi pierderile care sunt puse pe spinarea celor care au astăzi credite în lei", a declarat Zamfir, care conduce comisia economică a Senatului.

El este inițiatorul legii dării în plată, care permite celor care nu mai pot să își plătească ratele să predea locuința băncii creditoare, fără a mai rămâne datori cu alte sume de bani.

Guvernatorul BNR Mugur Isărescu a refuzat să răspundă la întrebările jurnaliștilor despre colaborarea cu fosta Securitate

CNSAS s-a oprit în 2002

În martie 2017, când jurnalistul *Newsweek România* Cătălin Prisacariu a scris despre faptul că Mugur Isărescu apare în documentele Securității ca informator, CNSAS a explicat că acesta a fost verificat în 2002.

„În privința verificării domnului Mugur ISĂRESCU, la data de 21.05.2002 Colegiul C.N.S.A.S. a emis Decizia nr. 40 de neapartenență/ necolaborare cu Securitatea ca poliție politică. Documentele invocate au fost transferate către arhiva C.N.S.A.S. după intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. Ca urmare a schimbării cadrului legal de funcționare a C.N.S.A.S., prin OUG nr. 24/2008, reverificarea domnului

ZAMFIR PENTRU VÂLCOV
Senatorul Daniel Zamfir (sus) a pus toate tunurile pe Isărescu. Darius Vâlcov (dreapta) se visează guvernator al BNR.

Mugur ISĂRESCU nu mai este posibilă în condițiile legii.

Calitățile deținute de domnia sa, cea de guvernator al Băncii Naționale a României și cea de membru al Academiei Române, fac obiectul verificărilor la cerere, potrivit art. 3 lit. q și o din actul normativ invocat anterior", a arătat CNSAS.

Și când a apărut public dezvăluirea, CNSAS a declarat, la acel moment, faptul că guvernatorul BNR nu este verificat din oficiu de către CNSAS, întrucât OUG 24/2008 oferă o serie de portițe unora dintre demnitari, care nu sunt obligați să își dezvăluie relația cu Securitatea.

„Legiuitorii au avut grijă să protejeze mai multe categorii de funcționari ai statului prin faptul că nu au specificat că trebuie verificați din oficiu de CNSAS. Printre aceștia se află guvernatorul, judecătorii, membri ai Academiei Române, șefii cultelor religioase, revoluționari, etc (...) Nici Regulamentul de Organizare și Funcționare al CNSAS, aprobat prin Hotărârea nr.2 din decembrie 2008, nu prevede verificarea din oficiu a guvernatorului", a explicat „România Liberă", unde au apărut dezvăluirile inițiale.

„Manole" în documentele Securității

Mugur Isărescu avea numele de cod „Manole" în documentele Securității. El se afla în evidențele UM 0195, adică sub controlul Contraspionajului Extern din Centrala de Informații Externe. Turnătoriile sursei „Manole" vizau, în special, diplomați străini de la București, cu care Mugur Isărescu avea contacte constante, cel mai des întâlniți în informările sale fiind cei americani și britanici.

Nici colegii lui Isărescu de la Institutul de Economie Mondială nu scăpau de „notele" pe care actualul guvernator BNR le trimitea Unității Militare 0195.

Isărescu s-a autodeconspirat întrucât, într-o „notă" din septembrie 1986, sursa „Manole" vorbește despre un eveniment care i s-a întâmplat chiar lui. Cu această ocazie, „Manole" își menționează adresa de domiciliu: strada Miron Constantinescu, nr. 33, blocul Z11.

Într-un alt document al Securității, datat 1979, aceeași adresă îi este atribuită unui angajat al IEM identificat cu numele real: „Isărescu Constantin Mugurel (...), domiciliat în București, Str. Miron Constantinescu nr. 33, bl. Z11".

Guvernatorul BNR, Mugur Isărescu, a refuzat să răspundă la întrebările jurnaliștilor despre colaborarea lui cu fosta Securitate. „Să răspundă instituțiile care sunt abilitate. Avem legi, răspundem conform legilor și instituțiilor care există. Este necesară o clarificare din partea acestor instituții, dar în limitele legii", a susținut Mugur Isărescu.

Încă o palmă peste fața femeilor abuzate

Singurul centru din Bucureşti care primeşte victime ale violenței domestice în regim de urgență stă să se închidă, după ce Primăria Capitalei a anunțat că nu mai sunt fonduri pentru finanțare.

„PRIMA DATĂ CÂND A DAT, MI-A fost ruşine să cer ajutor. M-a bătut de Revelion şi mi-a fost ruşine să recunosc de faţă cu colegii mei de la muncă. A doua oară, nu mai era vorba de ruşine, pentru că a fost mult mai rău decât prima oară", îşi începe povestea Maria*, supraviețuitoare a violenței domestice. Bătăile au început la patru luni după nuntă, la sfârşitul lui 2018. În ianuarie 2019, tânăra de 29 de ani şi-a luat inima în dinți şi a mers la Poliție.

Cazul Mariei nu este singular în București. De la începutul anului până în 14 martie, polițiştii au emis 234 de ordine de protecţie provizorii, a precizat Poliția Capitalei pentru *Newsweek România*.

Ordinul de protecţie provizoriu, măsură intrată în vigoare la sfârşitul anului trecut, este dat pe loc, de către polițistul care constată că viața victimei violenței domestice este pusă în pericol, iar agresorul este scos din locuință, chiar dacă este proprietar. Ordinul este apoi confirmat de un procuror, iar instanța îl poate prelungi până la şase luni. În cazul Mariei, lucrurile nu s-au petrecut chiar aşa.

Împinsă la prostituție şi videochat

„La început, n-am vrut să merg la Poliție, pentru că mi-era frică. Cine să mă ajute? Eu sunt străină", mi-a spus Maria.

A ajuns în România acum mai bine de zece ani, cu viză de studii. Acum, îşi face doctoratul în ştiinţe politice, lucrează cu jumătate de normă, pentru că atât îi permite legea, şi şi-a închiriat o garsonieră. Viața ei s-a schimbat complet în urmă cu trei luni, iar acum îşi împarte timpul între şcoală, muncă şi şedinţele de terapie.

Încă plânge când povesteşte cum l-a cunoscut pe el, cu mai bine de doi ani în urmă. Mi-a spus că nu plânge pentru că îi pare rău, dar că totul e foarte recent. „La Poliție m-au întrebat dacă era agresiv. Pentru mine, agresivitate era să dea în mine şi asta n-a făcut, până la Revelion", a adăugat Maria. El n-o lăsa să iasă din casă, să vorbească cu nimeni şi a crezut că e doar gelos când o controla fără încetare, când o jignea din orice. Odată, la câteva săptămâni după nuntă, a plecat să se întâlnească cu o colegă de muncă. Era cinci după-amiaza. Îi spusese cu două zile înainte. A sunat-o de câteva sute de ori într-o oră, i-a spus să vină să-şi ia hainele, iar când a intrat în casă, a găsit toate fotografiile de la nuntă tăiate. „Mi-a cerut scuze, mi-a spus că n-o să mai facă niciodată", şi-a şters tânăra lacrimile de la ochi.

După nuntă, i-a cerut să se prostitueze, ca „să aducă bani în casă". Maria nu l-a refuzat direct, ci i-a adus banii pe care îi strângea pentru taxa de la facultate, minţindu-l că sunt de la un client. Când s-au terminat banii, soţul i-a cerut să facă videochat. I-a spus că, dacă refuză, o să trimită tuturor o filmare cu ea, care o va compromite. „La Poliție, a spus că era o fantezie a mea", a zâmbit amar.

Maria s-a temut că, dacă va vorbi, va fi expulzată din România. Tot el îi sugerase şi asta. În ultima noapte când a bătut-o şi a dat-o afară din casă, doar cu hainele de pe ea, Maria a sunat la Poliție. Aşa a ajuns la Casa Invicta, adăpostul în regim de urgență pentru victimele violenței domestice. Deşi a avut ordin de protecție provizoriu, iar soţul ei a fost scos din casă, a doua zi, Maria a primit un telefon de la proprietar: i-a cerut să elibereze casa. A stat la Invicta două săptămâni, a primit îngrijiri, haine şi siguranță. A văzut că şi alte femei trec prin ce a trecut ea şi se recuperează. Spune că a prins încredere. Acum, se pregăteşte pentru divorţ. Soţul ei a fost reţinut pentru 24 de ore, în noaptea ultimei bătăi, şi acum este urmărit penal pentru violență şi şantaj.

**Maria nu este numele real al victimei. Identitatea ei este protejată, pentru a nu îi pune în pericol viața.*

Nu e centrul, uite centrul

Centrul de adăpost pentru victimele violenței în regim de urgență – „Casa Invicta" – a fost lansat în 2017, în parteneriat public-privat, şi a fost considerat „model de bună practică în premieră la nivel național", potrivit descrierii pe care a făcut-o, pe site, Agenția Națională pentru Egalitate de Şanse între Femei şi Bărbați (ANES). ANES a pus la dispoziție spațiul pentru centru şi plăteşte utilitățile adăpostului, iar asociația Anais se ocupă de preluarea şi îngrijirea victimelor, cu cei 24 de oameni pe care i-a angajat. Banii au venit, până acum, prin Direcția de Asistență Socială a Primăriei București (DGASMB), iar ultimul contract de finanțare, încheiat pentru şase luni (septembrie 2018-februarie 2019), a fost în valoare de 755.476 de lei.

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

AVOCATA GIULIA CRIŞAN (între cei doi copii) de la Anais, spune că, în ultimii doi ani, 330 de femei au locuit în adăpost, iar alte 700 au beneficiat de consiliere (sus). Gabriela Firea şi-a lansat propriul program pentru victimele violenţei, prin care le dă bani victimelor să-şi plătească chiria (mijloc). Feministele au protestat, de 8 martie, în faţa Tribunalului Bucureşti, faţă de pedepsele mici pe care le primesc violatorii. Unele au fost amendate de jandarmi (jos).

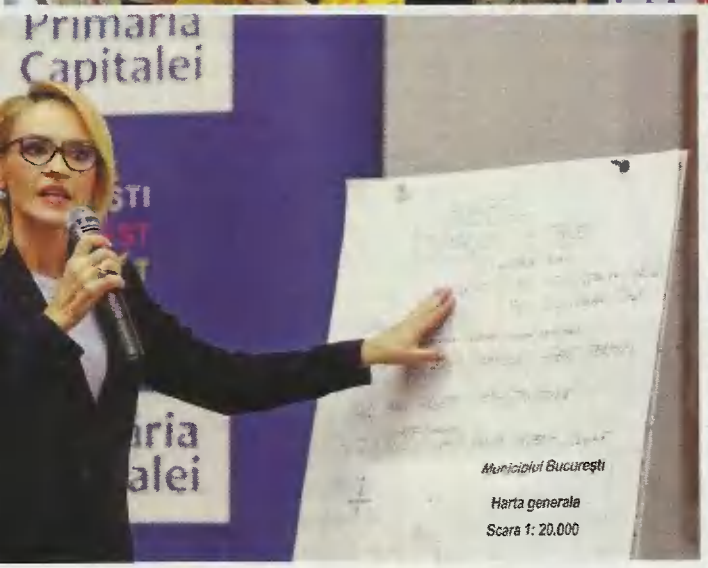

Chiar în ultima hotărâre a Consiliului General al Municipiului Bucureşti, prin care se aproba finanţarea pentru încă şase luni, era specificat că activităţile oferite de Anais „lipsesc din cercul serviciilor sociale oferite de municipalitate".

ONG-ul administrează şi linia telefonică de urgenţă la care pot suna victimele violenţei domestice, oferă consiliere psihologică şi juridică victimelor, printr-un centru de consiliere, dar le şi preia de la poliţie, în miez de noapte, le îmbracă, le hrăneşte şi le adăposteşte până la cel mult două luni, timp în care le caută soluţii alternative de cazare şi locuri de muncă, prin adăpostul cu 16 locuri.

La începutul lunii martie, Anais s-a trezit că nu i se prelungeşte finanţarea.

Iniţial, primarul general Gabriela Firea a anunţat, în 6 martie, că „în ceea ce priveşte solicitarea Anais de a continua proiectul pe care l-a avut până acum cu DGASMB, eu nu am nimic împotrivă, doar că, aşa cum am comunicat, noi nu avem buget în acest moment. Suntem la un buget de subzistenţă, pur şi simplu".

O săptămână mai târziu, Primăria Capitalei a susţinut, într-un răspuns la solicitarea *Newsweek România*, că victimele violenţei domestice pot fi cazate în locuinţe protejate (două apartamente mobilate, în care „victimele pot sta două-trei zile, să ia o decizie cu privire la viitorul familiei lor", unde beneficiază şi de servicii specializate), dar şi într-un centru de sprijin pentru familii defavorizate, unde victimele sunt găzduite şi beneficiază de consiliere psihologică de grup şi de asistenţă socială, cu cazare în regim de urgenţă. PMB nu precizează şi câte locuri sunt în spaţiile puse la dispoziţie prin Direcţia de Asistenţă Socială a Capitalei.

Totuşi, cel puţin la sfârşitul lunii februarie, primarul Gabriela Firea nu ştia că acest centru pentru familii defavorizate ar primi şi victime ale violenţei domestice, întrucât, în motivarea unui alt proiect adoptat atunci în şedinţa Consiliului General, se arată că este nevoie de măsura propusă de Firea – acordarea unei sume de până la 1.500 de lei pentru ca victimele să-şi plătească chiria – tocmai pentru că nu există un serviciu de cazare. „În lipsa unui centru care să ofere servicii specializate, neavând

acces la servicii de consiliere psihologică sau juridică în mod gratuit, aceste victime sunt condamnate din start, deoarece vor fi constrânse de împrejurări să suporte în continuare aceleași tratamente, cu riscul de a fi omorâte în bătaie într-un acces de violență al partenerului", se arăta în motivarea prin care Firea susținea adoptarea proiectului „Împreună". Firea nu părea că știe atunci nici că singurul centru în regim de urgență pentru victimele violenței finanțat chiar de Primărie este al Anais în parteneriat cu ANES.

Varianta Primăriei: Nu e o sistare a finanțării, ci s-a terminat contractul

În răspunsul pentru *Newsweek România,* Primăria Capitalei a mai susținut că, în cazul finanțării centrului „Invicta", „nu este vorba despre o „oprire" sau „sistare" a finanțării, ci despre „finalizarea acestei colaborări punctuale, așa cum este ea reglementată de legislația aplicabilă în domeniu", contractul fiind încheiat ultima oară pe șase luni. PMB a mai transmis și că licența de funcționare a centrului „Invicta" nu mai este valabilă, prin urmare autoritatea publică nu îi poate finanța activitatea.

Pe de altă parte, avocata Giulia Crișan, reprezentantă a ONG-ului Anais, a precizat, pentru *Newsweek România,* că adăpostul are licență de funcționare temporară, valabilă până la sfârșitul lunii martie, și că este înnoită anual, pentru că spațiul nu are avizul Inspectoratului pentru Situații de Urgență și doar proprietarul poate solicita acest aviz (adică ANES, n.r.).

PMB a mai transmis și că Anais poate aplica la o finanțare nerambursabilă de la bugetul local al Capitalei, după ce va fi aprobat bugetul pentru 2019: „Orice ONG care dorește să acceseze finanțare să se poată pregăti pentru obținerea fondurilor alocate în acest sens (pentru anul 2019, Primăria Capitalei, prin DGASMB, are pregătite ghiduri pentru sprijinul grupurilor vulnerabile: victimele violenței, persoane fără adăpost, persoane cu handicap)".

Pe de altă parte, ANES, partenerul ONG-ului, nu pare să știe că adăpostul „Invicta" este pe cale să se închidă: „Până în prezent, Anais nu a comunicat oficial existența unor probleme financiare sau informații legate de posibila încetare a finanțării asigurate de DGASMB", a precizat Agenția, într-un răspuns pentru *Newsweek România,* din 12 martie.

Proiectul Gabrielei Firea pentru victimele violenței

La sfârșitul lunii februarie, Gabriela Firea a anunțat că a fost votat, pe lista suplimentară, proiectul prin care victimele violenței domestice pot primi până la 1.500 de lei pentru plata unei locuințe închiriate în București, dacă îndeplinesc o serie de condiții considerate vagi de ONG-urile cu experiență în domeniu, precum Fundația Sensiblu și FILIA: victimele trebuie să nu fi beneficiat „de alt sprijin din partea statului sau a altor ONG-uri", să aibă o dovadă că sunt victime, un ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție sau „dovada depunerii plângerii la tribunal" (plângerea se înregistrează la poliție, nu la tribunal, n.r.), precum și un contract de închiriere a unei locuințe. Atunci, ONG-urile au amintit că ordinul de protecție provizoriu încearcă să sprijine victima să nu mai plece de acasă, fiind evacuat agresorul și că ar fi fost mai bine ca Primăria Capitalei să aloce fonduri pentru construirea mai multor adăposturi, în prezent fiind circa 100 de locuri (publice și private), iar standardul minim este de cel puțin 200, la cei peste două milioane de locuitori din Capitală. Estimarea PMB pentru *Newsweek România* este că circa 50 de persoane vor solicita bani de chirie în prima lună.

0800 500 333 este numărul de telefon de urgență pentru victimele violenței domestice. Este disponibil non-stop, la nivel național. Apelul este gratuit

Violența domestică în 2018

- 23.001 victime ale infracțiunii de lovire sau alte violențe, dintre care 81% infracțiuni comise la domiciliu
- În 69% din cazuri, victima îi este agresorului partener(ă), în 11% dintre cazuri, părinte, iar în 9% dintre cazuri, fiu sau fiică
- 21.840 dintre victime sunt adulți, dintre care 81% sunt femei
- 1.161 sunt minori, dintre care 57% fete și 43% băieți
- 22.700 agresori, dintre care 92% bărbați
- 171 violuri în familie în 2018, față de 181 în 2017; în 68 de cazuri, agresorul și-a violat copiii. În 98,7% dintre cazuri, agresorul este bărbat
- 3.438 de ordine de protecție emise

**2017: 46 de femei, 26 de bărbați și 12 copii au murit, din cauza violenței în familie.

Sursa: Analiza realizată de Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor, pe baza datelor IGPR și solicitărilor Filia

„Există cineva la Primărie care o să preia victima la 1 noaptea?"

Avocata Giulia Crișan, de la Anais, a susținut, într-un interviu pentru *Newsweek România,* că adăpostul nu poate trăi dintr-o finanțare mică, pentru că trebuie să le poată oferi continuitate victimelor și să plătească angajații.

„Faptul că Primăria are proiectul cu chiriile nu înseamnă că este suplinit serviciul nostru. Aceea este o măsură dedicată victimelor aflate în perioada de recuperare, victima a fost consiliată și a acceptat să iasă din cercul de violență, iar tu, municipalitate, îi oferi posibilitatea să nu se întoarcă la el, pentru

PREMIERUL VIORICA DĂNCILĂ, şefa ANES, Graţiela Drăghici, şi ministrul Fondurilor Europene, Rovana Plumb, au semnat protocolul pentru proiectul „Venus", prin care ar trebui să fie construite 42 de locuinţe protejate pentru victimele violenţei.

că, de multe ori, e dependentă financiar. Dar până la acel moment? Poliţia ne-o aduce la 1 noaptea la uşă. La ora 1.00, există cineva la Primărie care să-i preia cererea şi să-i dea 1.500 de lei, să caute chirie? Ele vin fără acte de identitate, n-au haine, n-au nimic! Noi suntem perioada de tranzit; femeia este plină de sânge, dusă de poliţie la IML, şi apoi la centru. Ele sunt în situaţii disperate, pleacă cu hainele de pe ele, nu vin la centru şi ne aşezăm la o cafea. Când o aduce Poliţia, nu ai timp de anchetă socială. Îi dăm să mănânce, o spălăm, asta este prima măsură. Apoi, stă de vorbă cu cineva care îi dă încredere. Apoi vedem cu ancheta socială, dacă vrea să se împace sau ce vrea să facă. Ea nu vine la noi să o judecăm, noi suntem acolo să-i deschidem uşa", a adăugat Giulia Crişan. Acum, activistele de la Anais au apelat la consilierii din Opoziţie, PNL şi USR, care le-au promis că vor pune subiectul finanţării pe ordinea de zi a şedinţei în care se va vota bugetul Primăriei. Activistele se pregătesc şi de un miting, după ce o scrisoare semnată de 64 de ONG-uri pentru apărarea drepturilor omului a rămas fără ecou. În următoarele două luni, adăpostul va funcţiona cu o donaţie de 20.000 de euro, din partea altui centru care adăposteşte victime, Fundaţia Sensiblu.

ABUZUL, VIOLENŢA, PRIVAREA DE LIBERTATE, PERICLITAREA INTEGRITĂŢII FIZICE NU SUNT DOAR FILME.

CERE AJUTOR ŞI SCOATE TOT CE-I TOXIC DIN VIAŢA TA. OBŢINE PE LOC ORDINUL DE PROTECŢIE, LEGEA ESTE DE PARTEA TA!

Ce trebuie să ştii despre ORDINUL DE PROTECŢIE PROVIZORIU:

- se emite de poliţie atunci când integritatea fizica (lovituri, îmbrânceli, palme, tras de păr, etc), libertatea (îţi interzice să ieşi, să te vezi cu cei cunoscuţii, te ţine cu forţa) sau viaţa ta (încearcă să te omoare, te ameninţă cu moartea, te pune în situaţii grave) sunt în pericol;
- poliţia poate pătrunde cu forţa şi fără acordul nimănui în locuinţă, poate înregistra sau filma pentru a avea probe şi poate obliga agresorul să predea armele deţinute.
- automat cauza merge către procuror şi, la confirmarea acestuia, este sesizată instanţa de judecată cu o cerere pentru emiterea ordinului de protecţie cu valabilitate de până la 6 luni.

Programe pentru victimele violenţei

➤ **Centrul-pilot** pentru situaţiile de viol, lansat în decembrie 2018, de ANES în parteneriat cu Spitalul Universitar de Urgenţă din Bucureşti: victimei care ajunge la urgenţă îi sunt prelevate probe biologice, cu ajutorul unui kit conceput de IML, apoi este dusă la un adăpost de urgenţă, unde primeşte consiliere psihologică. Autorităţile vor să distribuie kitul în toate spitalele cu unităţi de primiri urgenţe. Valoarea proiectului: 2,5 milioane de euro, fonduri norvegiene, implementare în 36 de luni.

➤ **Programul „Venus"**, lansat de ANES în martie 2019: presupune crearea unei reţele cu 42 de locuinţe protejate pentru victimele violenţei domestice, precum şi înfiinţarea unui Comitet de monitorizare, care va include toate instituţiile cu atribuţii în domeniu (ANES, Agenţia pentru Ocuparea Forţei de Muncă, Inspectoratul General d e Poliţie, Ministerul Dezvoltării, Ministerul Sănătăţii, Ministerul Educaţiei, Colegiul Psihologilor). Valoarea proiectului: 11 milioane de euro, fonduri europene, implementare în 48 de luni.

Măsurile sunt luate după ce România a ratificat Convenţia de la Istanbul, prin Legea 30/2016, prin care statul este obligat să ofere servicii integrate victimelor violenţei domestice (protejarea victimei, scoaterea agresorului din casă, ordinul de protecţie provizoriu, înfiinţarea de adăposturi, o linie telefonică gratuită unde victimele pot cere ajutor, sancţiuni penale pentru agresorii care încalcă ordinul de protecţie).

În raportul anual privind drepturile omului pentru anul 2018, Departamentul de Stat american arată că „violenţa asupra femeilor, inclusiv violenţa domestică, este în continuare o problemă serioasă în România, pe care guvernul nu o remediază". Raportul citează organizaţia FILIA, care a explicat că, deşi există ordine de protecţie provizorii şi ordine de protecţie, Poliţia nu are proceduri pentru a le implementa şi pentru a monitoriza aplicarea lor. Raportul reţine şi că instanţele judecă foarte puţine cazuri de violenţă domestică.

SUCCES

Ascultați afară, ignorați în țară

Patru elevi români au fost selectați de UNESCO pentru a fi ambasadori juniori la Uniunea Europeană.

EI AU MARI ȘANSE SĂ PARTICIPE la deciziile UE, însă, în propria țară, nu au fost consultați la noua lege a educației, cu toate că au cerut în repetate rânduri acest lucru.

Rareș Voicu are 16 ani, învață la Liceul Nicolae Iorga din Brăila și este unul dintre cei patru ambasadori juniori ai României. Vorbește mai concis și mai sigur pe el decât mulți dintre adulții cu care am avut ocazia să stau de vorbă. A aflat despre acest proiect de pe pagina de facebook a UNICEF și s-a hotărât să participe pentru că asta își dorește: să reprezinte drepturile elevilor și copiilor. O face deja în țară, din 2017, atunci când a fost numit ca președinte al elevilor din județul Brăila. Acum, i s-a părut oportunitate să-i poată ajuta și mai mult pe copii și să le facă auzită vocea la nivel european. Așa că și-a întocmit dosarul și l-a trimis comisiei de selecție formată din reprezentanți ai UNICEF, ai Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copiilor și Adopții și ai Insitutului European din România.

Cinci fete și cinci băieți au fost selectați pentru interviu în prima fază,

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

SENTIMENTUL CĂ NE SCUFUNDĂM
Pământul de sub picioare nu mai absoarbe gazele » P.60

REPREZENTARE
În imagine, de la stânga la dreapta, Pieter Bult, reprezentantul Unicef în România, ambasadorii juniori Rareș Voicu și Ariana Ardelean, ministrul Muncii, Alexandru Budăi, ceilalți doi ambasadori Alexandra Stoica și Tudor Panait, Gabriela Coman – președinte ANPDCA.

apoi, dintre ei, au fost numiți cei patru ambasadori, două fete și doi băieți.

Rareș este, încă de acum doi ani, președintele Consiliului Județean al Elevilor din Brăilă. Fără nicio legătură cu CJ Brăila, fără nicio implicație politică. Elevii au o structură proprie de reprezentare, iar alegerile sunt cu mult mai libere decât cele ale politicienilor. La nivelul fiecărei școli sau liceu există un Consiliu Școlar. Toți elevii votează un birou executiv alcătuit din președinte, vicepreședinte și secretar. Președinții Consiliilor Școlare formează Adunarea Generală a Consiliului Județean apoi, președinții consiliilor județene fac parte din Adunarea Generală a Consiliului Național.

Rareș Voicu crede că a ajuns să-i reprezinte pe elevii din județ pentru că a fost sincer: „Atunci când mi-am susținut candidatura am spus exact ce gândeam, pentru că nu am vrut să-mi încep candidatura cu promisiuni pe care să nu le pot îndeplini. Nu am vrut să pornesc cu un discurs doar așa, ca să primesc niște voturi. Am spus că noi, ca elevi și viitori cetățeni, avem o voce care poate și trebuie să fie ascultată. Cred că atunci când sunt făcute politici publice și când sunt luate decizii în ceea ce ne privește, trebuie să fim consultați și noi, pentru că, până la urmă, noi suntem generația viitoare. Îmi doresc ca prin mijloacele pe care le avem la dispoziție și indiferent de ce obstacole voi avea în drum, să mă asigur că, în mandatul meu, elevii își vor face vocea auzită și că interesele lor vor fi reprezentate în forurile de decizie. Știu că este greu, m-am lovit de multe ori de replici precum «Cine ești tu? Cum îți permiți ?», dar cred că putem trece cu bun-simț peste astfel de situații. Am și un mesaj pentru copii, adolescenți, elevi, pe care îi îndemn cu toată inima să-și exprime opiniile și să-și facă vocea auzită. Aș vrea să le transmit că am fost și eu la sfârșit de drum și știu cum e să nu fi ascultat, să nu fi luat în serios de către profesori, de către adulți, de către directori, dar îi îndem să nu renunțe pentru că asta e «o luptă» care poate fi câștigată".

Cei patru Ambasadori Juniori la Uniunea Europeană vor elabora „Declarația de la București"

Proiectul „Ambasador Junior la Uniunea Europeană" a fost inițiat anul trecut de UNICEF și are în vedere implicarea tinerilor în dezbaterile care definesc viitorul Europei, având în vedere că 1 din 5 cetățeni europeni este copil sau tânăr.

Sub coordonarea Boardului Copiilor din România va fi realizată, în premieră, „Declarația de la București", document care va pune bazele mecanismelor prin care opinia copiilor va deveni o componentă constantă a proceselor decizionale la nivel european în problemele care îi vizează.

Pentru aceasta vor fi consultați copiii din întreaga Europă, proces care culminează cu Summit-ul Copiilor, organizat pe 6 și 7 mai în Capitală, la finalul căreia va fi prezentată „Declarația copiilor de la București".

Cei patru Ambasadori Juniori români la Uniunea Europeană sunt: Ariana Ardelean, Alexandra Maria Stoica, Panait Tudor-Alexandru și Rareș Voicu.

„Vom face consultări locale prin intermediul acestui central board în țară. La nivel european avem deja sprijinul unor asociații care se ocupă de protecția drepturilor copilului, ne vom folosi de statistica la nivel european și mai avem un mecanism care a fost creat de către UNICEF, numit U- Report, o platformă unde copiii își pot exprima opiniile. Ne-a plăcut pentru că este foarte accesibilă. Intri pe pagina lor de facebook și scrii un mesaj acolo, «bună» sau «salut». Apoi un robot începe să-ți pună câteva întrebări, de exemplu câți ani ai, dacă ești din mediul rural sau urban, etc. Procedura este anonimă, nu sunt cerute date personale, iar la sfârșit ești înregistrat ca U-reporter. După o anumită perioadă de timp, cei de la UNICEF pun în dezbatere teme-

FOTO: UNICEF / RADU SANDOVICI

le relevante pentru copii, iar aceştia îşi pot exprima opiniile.

Credem că este esenţial să consultăm şi copiii din grupuri vulnerabile, copii cu dizabilităţi sau copii care nu au o situaţie materială bună. Vrem să-i implicăm în această consultare pentru că este esenţial ca declaraţia noastră să fie reprezentativă. Am avut o întâlnire la finalul lunii februarie la Bruxelles cu experţi în domeniul drepturilor copilului şi cu reprezentanţi ai Comisiei Europene şi ai Parlamentului European şi au părut foarte încântaţi de ideea noastră şi de demersul pe care-l desfăşurăm. La Bruxelles am vorbit şi cu câţiva europarlamentari care şi-au arătat suportul pentru această iniţiativă, iar noi credem că va fi asumată de către instituţiile europene şi va fi implementată", spune Rareş Voicu.

Reprezentantul UNICEF în România, Pieter Bult a declarat, la rândul său, că ideile copiilor „pot şi trebuie să contribuie la crearea viitoarelor politici şi programe europene care să le asigure accesul egal la educaţie, sănătate, integrarea pe piaţa forţei de muncă şi o implicare activă în deciziile care le influenţează viaţa".

Nebăgaţi în seamă de Ministerul Educaţiei din România

Dacă UNICEF şi instituţiile europene îi sprijină şi le acordă credit ambasadorilor copiilor, în România ei sunt băgaţi în seamă doar pentru imagine. Altfel, sunt ignoraţi total şi excluşi de la orice consultare în privinţa deciziilor care le afectează viitorul.

„Una dintre principalele probleme este educaţia şi o spun în calitate de elev de 10 ani şi în calitate de reprezentant al copiilor de doi ani şi am apucat să văd toate hibele sistemului de învăţământ. Faptul că la finalul clasei a XII-a noi suntem nişte roboţei aşa, care putem să reproducem ceea ce învăţăm, dar nu înţelegem de multe ori ce învăţăm. Şi asta nu este în regulă. Ideal ar fi ca atunci când ieşim din sistemul de învăţământ să ne putem integra cu uşurinţă în societate, să fim nişte cetăţeni formaţi care să se poată adapta uşor în orice mediu social şi pe piaţa muncii, pentru că despre asta este vorba până la urmă. Lucrul acesta nu se prea întâmplă pentru că vedem cu toţii că sunt foarte mulţi şomeri, că sunt multe persoane care nu-şi termină studiile tocmai pentru că nu le văd sensul la un moment dat", crede Rareş Voicu.

El spune că o altă problemă este cea legată de partea financiară: sărăcia este un fenomen destul de răspândit şi nu cred că putem să îl ignorăm. Nu am o expertiză în domeniul economiei, dar pot spune că foarte mulţi copii care abandonează şcoala şi studiile o fac din cauza situaţiei materiale. Asta este o reală problemă pentru buna dezvoltare a copiilor şi a societăţii, implicit".

Dar factorii de decizie din ţară nu au nevoie de părerea copiilor nici măcar atunci când schimbă Legea Educaţiei.

„Noi ne-am exprimat în repetate rânduri dorinţa de a participa la procesul de consultare şi la grupurile de lucru din cadrul Ministerului Educaţiei însă am fost refuzaţi. De aici şi campania Consiliului Naţional al Elevilor: «Legea o schimbăm, pe elevi nu-i consultăm».

Dacă ar fi după noi am schimba complet sistemul şi l-am lua de la zero. Vorbim despre modul de notare, despre programă, planurile cadru, toate sunt interconectate şi toate ar trebui schimbate radical. Noi tot sperăm să vedem asta în noua lege a educaţiei naţionale", a mai spus Rareş Voicu.

Consiliul Naţional al Elevilor a iniţiat în România campania „Legea o schimbăm, pe elevi nu-i consultăm"

RAREŞ VOICU
vrea o reprezentare reală a copiilor în luarea deciziilor care-i privesc la nivel european.

ROMÂNIA Newsweek

TU CÂND ȚI-AI DEPASIT ULTIMA DATĂ LIMITELE?

ALEXANDRU TUDOSE

EXPEDIȚIA

HIMALAYA

ClimbADreams

Susține și tu campania cu un SMS 2 euro la 8844 cu mesajul ZILE pentru viață

Partener media

NEWS .RO

Partener comunicare

PiArt Vision

Susținut de

VARYAFIN

Cu sprijinul

DHM

Pentru

Copii în Dificultate

INTERVIU LA SALONUL AUTO DE LA GENEVA

Electrificarea, automatizarea și plăcerea de a conduce

Newsweek România a profitat de vizita la Salonul Auto de la Geneva pentru a sta de vorbă cu dr. Andreas Aumann, vicepreședinte BMW i - Product Management & Electromobility, despre electromobilitate și dilema conviețuirii plăcerii de a conduce cu bateriile și tehnologiile de condus autonom.

DE PESTE 100 DE ANI, APROAPE cu fiecare nou model, BMW a adăugat în dicționarul pasionaților de performanțe pe patru roți un sinonim pentru plăcerea de a conduce. În ultimul timp, însă, cum ecuația termică a început să se complice din ce în ce mai mult din cauza înăspririi normelor de poluare, bavarezii au pornit o adevărată ofensivă electrificată.

În 2018, BMW Group a fost principalul furnizor de automobile hibride plug-in premium din lume. Iar, la cea de-a 89-a ediție a Salonului Auto de la Geneva, în loc să pună în prim plan caii putere ca altă dată, de exemplu, BMW a lansat în premieră versiunile hibride plug-in ale Seriei 3, Seriei 7, X3 și X5. Mai mult, până la sfârșitul anului, constructorul va lansa 10 modele electrificate noi sau actualizate, iar până în 2025 intenționează să aibă cel puțin 25 de modele electrificate pe piață.

***Newsweek România*: Viitorul aparține electro-mobilității. Cât de aproape este, însă, piața complet electrică? Cât de rațională este această grabă pentru trecerea la mașini electrice, dacă nu vorbim doar despre modelele de oraș și compacte, ci și despre mașini mari, despre SUV-uri și limuzine precum X5, X7 sau Seria 7? La ce noi modele BMW electrificate ne putem aștepta, un i7, un iX7?**

Dr. Andreas Aumann: Strategia BMW este de a putea monta pe toate platformele tehnologice motoare termice, sisteme hibride plug-in sau pur electrice, astfel încât, la momentul oportun, să poată electrifica total sau parțial orice model. În momentul de față, până la sfârșitul anului, BMW va avea zece modele electrificate, iar, până în 2025, gama va include 25 de modele electrificate, dintre care 12 integral electrice și 13 hibride plug-in. În 2019, de exemplu, va începe producția Mini-ului electric, în 2020, cea a iX3-ului, iar în 2021 BMW i va lansa iNEXT, primul model care va încorpora toate inovațiile BMW - condus autonom de Nivel 3 (mașina poate rula autonom pe autostradă), conectivitate, electrificare și servicii. Tot în 2021, va veni BMW i4. Iar, mai departe, puteți să dați frâu liber imaginației pentru a afla ce va urma... Electrificăm toate platformele, deci orice e posibil, inclusiv un i7 sau un iX7.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Când vorbim despre BMW, vorbim despre plăcerea de a conduce. Iar BMW a reușit să facă din i3 un hot-hatch de oraș cu performanțe similare cu cele ale Mini-ului Cooper S. Care ar fi echivalentul tradițional, cu motor termic, pentru i4?

Ce pot să spun acum despre BMW i4 este că va avea o autonomie 100% electrică de peste 600 de kilometri și că va accelera de la 0 la 100 km/h în circa 4 secunde, ceea ce poziționează mașina în zona foarte performantă a gamei BMW.

Când va fi posibil să pleci în vacanță cu un BMW 100% electric performant și să parcurgi 600 – 800 de kilometri într-o zi, bucurându-te de autostrăzile fără limită de viteză din Germania și forțând la limită pe drumurile șerpuite de munte, la fel cum o poți face acum cu un M2 sau un M3, de exemplu, dacă faci plinul de două, trei ori?

Dacă ai o mașină electrică cu o autonomie mare, de circa 600 de kilometri, poți ajunge deja undeva. Importantă este, însă, infrastructura de încărcare și, bineînțeles, capacitatea bateriilor de a suporta superchargere de puteri superioare. Acum, i3-ul poate fi încărcat în circa 40 de minute, până la 80% din capacitatea bateriei, la stații cu putere de 50 kWh. Anul viitor, iX3 va fi capabil de 150 kWh. Iar rețeaua Ionity va avea stații de 350 kWh, ceea ce va reduce drastic timpul de încărcare. Oricum, nu este recomandat să conduci mai mult de două ore fără oprire, așa că până și cu M3-ul trebuie să faci pauze.

Cum ar trebui să se dezvolte infrastructura de stații de încărcare pentru a face față noilor

ANDREAS AUMANN subliniază că BMW va electrifica toate platformele, orice nou model fiind posibil, inclusiv un i7, un iX7 sau un M curentat

mașini electrice? Care sunt principalele provocări?

Conceptul urban/sub-urban BMW i3 este un success, fiind cea mai vândută mașină electrică premium. Iar, pentru mulți dintre clienții noștri modelele hibride plug-in sunt acum o alternativă excelentă, cu o autonomie electrică de 40 – 80 de kilometri, acestea răspunzând nevoilor zilnice de mobilitate în oraș. Încarci ieftin acasă, noaptea, mergi la serviciu 100% electric. Iar când ai nevoie să faci o călătorie mai lungă, te poți baza pe motorul termic, fără a fi dependent de priză. Mașinile electrice au nevoie de stații de încărcare și acesta este motivul pentru care BMW Group colaborează în prezent cu alți constructori de automobile pentru a pune bazele unei rețele la nivel european, cu stații de 350kW. Ionity ar trebui să includă aproximativ 400 de stații până în 2020. În plus, serviciul ChargeNow oferă acum acces la peste 130.000 de puncte de încărcare din 32 de țări. Dacă peste tot ar fi ca în Norvegia, lucrurile ar merge cu altă viteză. Dar, cum în fiecare țară este altfel, cheia este flexibilitatea, astfel încât fiecare client din lume să poată alege ce fel de propulsie i se potrivește, pe benzină, diesel, hibridă plug-in sau 100% electrică.

Tehnologia bateriilor evoluează rapid. Ne putem aștepta la modele hibride plug-in performante, inclusiv sub litera „M"?

Bateria este cel mai greu și mai scump element al unei mașini electrice. Nu este în target-ul nostru să oferim o autonomie de 700 de kilometri cu o baterie de 2,5 tone în spate. BMW este și va rămâne BMW în termeni de sportivitate și agilitate pe viraje. Odată cu evoluția infrastructurii de încărcare rapidă, capacitatea bateriilor ar putea fi redusă pentru a reduce greutate mașinii și a diminua prețul final.

Deocamdată, este puțin cam devreme să vorbim despre modele electrificate de performanță concrete. Dar ceea ce pot spune este că tehnologia hibridă plug-in oferă cuplu instant, posibiliatea de „boost" și recuperează energia la frânare. Deci se poate face o mașină hibridă plug-in extrem de dinamică. Un bun exemplu este BMW i8, prima mașină sport hibridă plug-in. Este ușoară, dinamică, iar motorul sistemului a fost nominalizat patru ani la rând drept „Motorul Anului" în categoria lui. Deci hibridele plug-in pot fi sportive. Iar BMW a anunțat că toate modelele sale vor fi electrificate, inclusiv Rolls-Royce. Nu am dat încă detalii despre ce fel de electrificare va fi vorba.

Anul trecut, aici, la Geneva, BMW a vorbit despre mașina complet autonomă, de Nivel 5, în orizontul anului 2030. Se păstrează acestă „bornă", având în vedere că BMW iNEXT face în 2021 pasul către Nivelul 3? La ce ne putem aștepta?

La Nivelul 3 de condus autonom, automobilele vor fi capabile să meargă complet automatizat și, prin urmare, să preia controlul volanului în traficul desfășurat pe autostrăzi, unde nu vin mașini din sens opus. În acest timp, șoferul va putea efectua alte activități („eyes off"), dar în situații complexe va trebui să fie capabil să preia volanul într-un interval de timp rezonabil (câteva secunde), imediat după ce sistemul va solicita acest lucru.

Ne-am unit forțele cu Daimler pentru a dezvolta și mai mult tehnologiile autonome. Nu am un glob de cristal, pentru a spune dacă mașina autonomă va apărea înainte de 2030. Dar cu eforturile conjugate și resursele a doi producători de succes, lucrurile cu siguranță vor accelera. De asemenea, continuăm colaborarea cu MobileEye și Intel. La un moment dat, funcția de condus autonom va deveni ceva normal. Atunci, provocarea pentru constructori va fi de a reuși să umple timpul pasagerilor, noul timp liber obținut prin renunțarea la volan. Unii vor vrea să se odihnească, alții să devină mai productivi sau să se relaxeze și să se distreze. N

EVOLUȚIE

De la lumânări, la matrix LED, în 120 de ani

Lumânări, becuri incandescente sau cu halogen, xenon, LED-uri. Sistemele de iluminat au evoluat spectaculos odată cu automobilul, contribuind esențial la creșterea siguranței la volan. Iar, în cei 120 de ani de existență, Opel nu a ezitat să introducă ultimele tehnologii pe mașinile accesibile.

CÂND CAII AU ÎNCEPUT SĂ SE mute în motoare la sfârșitul secolului al XIX-lea, fabrica de mașini de cusut fondată de Adam Opel în 1862, în Russelsheim, care din 1886 a produs biciclete, s-a reprofilat pe automobile. În 1899, a văzut lumina zilei primul model Opel Patentmotorwagen „System Lutzmann". Mașina cu design de trăsură era pusă în mișcare de un motor monocilindru, de 1.5 litri și 3,5 cai putere, amplasat în spate, cuplat la o transmisie cu două trepte. Cu o greutate de 520 de kilograme, Opel Lutzmann putea atinge o viteză maximă de 20 km/h. Și, atenție, pentru a ilumina drumul pe timp de noapte avea faruri cu lumânări. Lumânarea stătea într-un suport deasupra căruia era montat „farul" ca un recipient din sticlă cu oglindă. Un arc împingea lumânarea în sus pe durata procesului de ardere, astfel încât aceasta să lumineze constant. O soluție simplă și ingenioasă, la un cost scăzut.

În 1909, Opel 4/8 PS sau „Doktorwagen", primul model care a purtat logo-ul constructorului pe radiator, avea faruri cu un fel de lupă. Apoi, Kadett 1, „Autovehiculul Poporului" care a debutat în 1936 ca un model de mici dimensiuni, cu o lungime de 3.8 metri, a mers mai departe. Cu o construcție unitară, re-

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

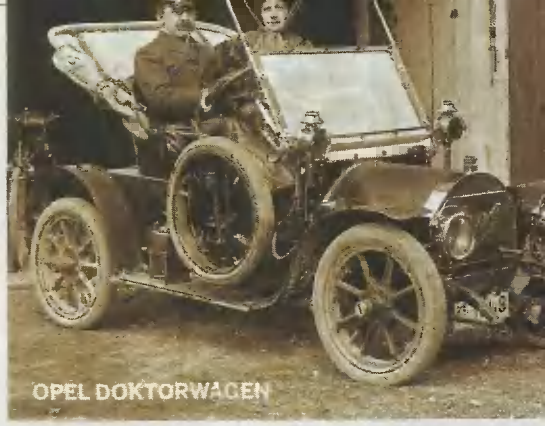
OPEL DOKTORWAGEN

voluționară, a caroseriei autoportante, mașina se lăuda cu blocuri optice integrate, semnalizatoare de direcție, un spate „tăiat", cu hayon și portbagaj antipraf, accesibil din interiorul autovehiculului, frâne hidraulice pentru toate roțile și un motor din fontă cenușie, de 1.0 litri (1.073 cmc), în patru cilindri, care dezvolta 23 CP și putea imprima o viteză maximă de 100 km/h.

Modelul Kapitän, un autovehicul pentru toată lumea, un „autovehicul care aparține tuturor", conform unei broșuri din 1938, a fost unul din primele autovehicule care a renunțat la farurile rotunde. Acestea erau integrate în aripi și aveau formă hexagonală.

În anii 1960, forma farurilor a continuat să devină mai unghiulară. Opel a stabilit tendințe noi cu modelul Kapitän A din 1964 care, împreună cu modelele sale înrudite, Admiral și Diplomat, a scos în evidență aspectul plat, lat cu faruri dreptunghiulare.

Modelul Opel GT, Corvette-ul european, cum i se spunea, datorită asemănării cu Chevrolet-ul Corvette C3, a impresionat în 1968 nu doar prin designul său, ci și prin faptul că a fost primul autovehicul german cu faruri escamotabile prin pivotare, care se deschideau cu ajutorul unei manete aflate pe consola centrală. Proiectoarele cu halogen, aflate în grilajul de sub bara de protecție, funcționau, de asemenea, ca lumini de parcare.

La începutul anilor 1990, Opel a impresionat cu sportiva accesibilă Calibra, probabil unul dintre cele mai îndrăgite modele ale sale, care a introdus farurile cu halogen cu lupă, disponibile până atunci în clase superioare. În 1998, Opel Omega B a fost primul model care a introdus farurile cu xenon pe lista dotărilor standard. Comparativ cu farurile cu halogen, intensitatea triplă a luminii nu asigura doar o rază mai mare de acțiune, ci și o iluminare mai bună a drumului. Farurile cu xenon, care nici astăzi nu sunt standard pe multe mașini cu pretenții, sunt mai eficiente, reducând cu o treime consumul de energie, degajă cu 40% mai puțină căldură și au durata de funcționare mai lungă. De asemenea, ele dispun de un sistem dinamic de reglare a înălțimii fasciculului farurilor, iluminând uniform indiferent de gradul de încărcare al mașinii.

În 2003, Opel a fost primul producător auto care a introdus în clasa medie farurile adaptive dinamice în curbe și luminile la un unghi de 90 de grade în viraje, odată cu tehnologia AFL (Iluminare Frontală Adaptivă) disponibilă pe Opel Vectra C și Opel Signum. Apoi, în 2004, Opel Astra a fost primul model compact cu iluminare în curbe. Iar în 2008, odată cu lansarea primului model Insignia, Opel a revoluționat iluminatul în clasa medie cu sistemul AFL+. Cu ajutorul unor algoritmi complecși, AFL+ modulează permanent lumina farurilor în funcție de mai mulți parametri precum profilul drumului, condițiile de vizibilitate și viteza. Sistemul oferă nouă funcții de iluminare – în oraș, în zone pietonale, pe drum de țară, pe autostradă, în condiții climatice nefavorabile, iluminare statică în viraje, iluminare dinamică în curbe, fază lungă și asistent pentru faza lungă.

Ultimul salt tehnologic în ceea ce privește iluminarea a fost făcut de Opel în 2015, pe actualul Astra (K). Farurile IntelliLux LED matrix au în total 16 segmente de LED-uri (opt pe fiecare parte) care ajustează în mod continuu și automat lungimea și distribuția fasciculului luminos la situația din trafic, fără a-i orbi pe șoferii care circulă din sens opus sau în față.

Pentru viitoarele modele, Opel pregătește faruri Eco-LED. Noua tehnologie consumă numai 17 W, ceea ce înseamnă o economie de energie de 76% față de farurile cu halogen de aceeași intensitate luminoasă sau reducerea cu 0,7 g/km a emisiilor de CO_2 per autovehicul conform WLTP, doar datorită farurilor Eco-LED.

OPEL DIPLOMAT

LIFESTYLE

GTT 115, Porsche-ul hibrid de 1.650 CP

NU ARE ROȚI, DAR PLUTEȘTE. NU FACE DRIFT-URI, dar sparge fără teamă valurile. Nu are un motor boxer, cu cilindri opuși, montat în spate, cu două propulsoare MAN și un sistem hibrid cu o putere totală de 1.650 CP. Nu bate vreun record pe Nurburgring, dar poate traversa mările și oceanele cu o viteză maximă de 21 de noduri pe oră. Pe scurt, superyacht-ul GTT 115, desenat de Studio F. A. Porsche din Berlin, construit de specialiștii de la Dynamiq și amenajat de casa italiană de design Minotti, ale cărei „opere" apar, de exemplu, în filmul „Fifty Shades Darker", transferă pe luciul apei filosofia și stilul modelelor Porsche de stradă.

Prora rotunjită și deschizăturile de la nivelul punții față aduc aminte de botul și farurile plonjate ale legendarului Porsche 911. Iar piscina poziționată în față te poate face să te gândești la un radiator uriaș, pregătit să facă față turelor rapide de circuit. Și la interior tușa Porsche este omniprezentă – finisaje din fibră de carbon și piele atent selecționată. Pardoseala este din lemn de esență nobilă, combinat cu marmură.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

„Habitaclul" lui GTT 115 dispune de o zonă de luat masa deschisă, de tip „al-fresco dining", un living și trei sau patru cabine, în funcție de alegerea proprietarului, amenajate sub punte.

Un adevărat lux pentru un yacht de 35 de metri, cabinele au o înălțime de 2,15 metri.

În total, pentru a-i păstra exclusivismul, doar șapte astfel de nave vor fi lansate la apă. Prin urmare, prețul de 14 milioane de euro al „Porsche-ului mărilor" nu trebuie să surprindă.

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

NEWSGEEK

Viitoarea scenă a teatrului

A început ca un joc video despre crearea de jocuri, însă *Dreams / Vise* s-ar putea să depășească cu mult acest statut.

DE

MO MOZUCH
@momozuch

DEZVOLTATORUL MEDIA MOLECULE pune în scenă o nouă modalitate de a juca jocuri video. Cel mai recent proiect al lor, *„Dreams"/ Vise*, este un joc despre crearea de jocuri – cu o paletă intuitivă de instrumente care cuprinde toate aspectele dezvoltării de jocuri: muzică, animație, modelare 3D, logică și altele. Conceptul, însă, intenționează să îi atragă pe toți cei cu o idee creativă. Deși *„Dreams"/ Vise* este încă în curs de dezvoltare (lansarea pe consola Sony PlayStation 4 este așteptată în cursul acestui an), are deja un parteneriat care îl va ajuta să ajungă unde niciun joc nu a mai ajuns până acum: teatrul.

Căutarea publică inițiată prin intermediul proiectul de profesioniști și amatori în domenii creative a atras atenția Punchdrunk, o companie de teatru cunoscută pentru producția sa *Sleep No More/ Nu mai dormi,* o interpretare imersivă a piesei *Macbeth* de William Shakespeare. Spectacolul aduce membrii publicului într-un hotel de cinci etaje cu mai mult de 100 de camere și le dă sarcina de a se plimba printr-o versiune mută și neliniară a piesei, în ritmul lor. Pot merge pe urmele celor 30 de actori și pot trage cu ochiul la scenele pe care le joacă aceștia, dar pot, de asemenea, descoperi diverse detalii în sertare și dulapuri.

În momentul acesta, Punchdrunk folosește o versiune incipientă a *„Dreams"/ Vise* pentru a proiecta platouri asemeni celor din Hotelul McKittrick din *Sleep No More/ Nu mai dormi,* pentru producții viitoare, dovedind faptul că jocul are mult mai mult potențial decât caracterizarea sa succintă de „un joc despre crearea de jocuri".

„Agenția este o limbă cu care oamenii cresc. E ciudat să fii pasiv", spune pentru *Newsweek* Felix Barrett, fondatorul și directorul Punchdrunk. „Scena teatrală este pentru carte ceea ce este scena imersivă pentru jocul video. Reflectă formele de a spune o poveste cu care am crescut".

Parteneriatul Punchdrunk cu Media Molecule a început, neoficial, când președinta studioului, Siobhan Reddy, a văzut *Sleep No More/ Nu mai dormi* în New York. Și-a dus mama și sora la ceea ce a crezut că va fi o reprezentație clasică a piesei *Macbeth*. Experiența ei în spațiul respectiv, care i-a atins sensibilitățile de dezvoltator de jocuri, i-a stârnit curiozitatea în privința producțiilor Punchdrunk. „A fost singurul lucru pe care l-am experimentat care m-a făcut să mă simt de parcă mă plimb prin capul cuiva. M-a dat complet pe spate", spune ea pentru *Newsweek*. „În jocuri, vrem ca oamenii să aibă sentimentul ăsta. Sentimentul acela imersiv și care te transportă. Și nu am mai simțit niciodată ceva asemănător".

POTENȚIAL DRAMATIC? În varianta „Dreams" pentru PS4, jucătorii construiesc jocuri. Teatrul imersiv ar putea urma

Ulterior, prietenul ei, de asemenea creator de jocuri, va lucra cu Punchdrunk la un proiect fără legătură, furnizând introducerea.

Colaborarea, spune Reddy, s-a născut inițial din unuinea unor spirite înrudite – două echipe de creativi care aveau o chimie extraordinară. Însă, curând, cei de la Punchdrunk au realizat potențialul *„Dreams"/ Vise* ca unealtă de design, una care diminuează prăpastia dintre detaliul consumator de timp al construirii de machete ale decorurilor și unghiurile ascuțite ale arhitecturii.

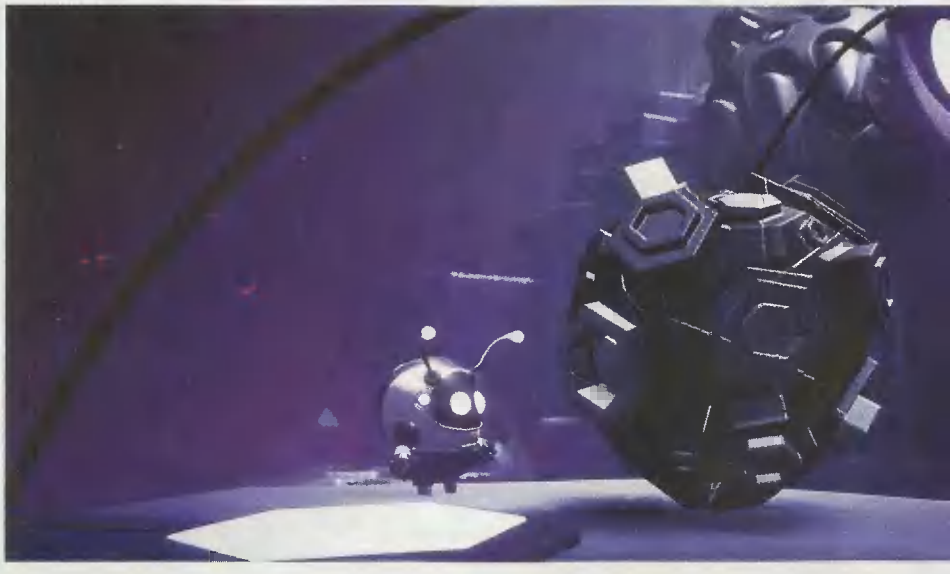

„*Dreams* este mai expresiv", spune Barrett. „Prin intermediul programelor arhitecturale, ești într-o poziție fixă, într-o cameră, și te poți roti să privești de jur împrejur. În cazul jocului video, poți intra în pielea unui personaj și poți explora, ai sentimentul că te miști prin spațiul respectiv. Când poți construi asta în decurs de câteva minute, este extraordinar".

Punchdrunk a folosit *Dreams* pentru a construi machete digitale la scară ale decorului, completându-le cu o mulțime de opțiuni de camere și efecte, unele personalizate. Lumina și efectele sonore ale jocului – „fumul și oglinzile din teatru", spune Barrett – ajută la reproducerea emoției generată de experiența unei producții Punchdrunk. „Nimic nu se compară cu a fi pe platou, deoarece o parte foarte mare din ceea ce facem este o abordarea cerebrală a spațiului", adaugă el. „Nu numai că o putem reproduce rapid, dar ne și putem porta în ea, să fim acolo. E destul de remarcabil".

Deși s-ar putea să nu fie multe beneficii externe într-un joc video mass-market care a primit aprobarea unei companii teatrale moderne la nivel intern, experimentul Punchdrunk i-a dovedit lui Reddy că echipa ei de la Media Molecule este pe calea cea bună. *Dreams* nu este un proiect creat pentru o ultilizare sau un public specifice. Din punct de vedere conceptual, are mai mult în comun cu un pian decât cu jocul *Mario Bros.* Spune că scopul este furnizarea unui instrument creativ cu o paletă largă de utilizări.

„A fost singurul lucru pe care l-am experimentat vreodată care m-a făcut să mă simt de parcă mă plimb prin capul cuiva. M-a năucit!"

„Nu ne-a așezat în categoria de unealtă pentru jocuri. I-a determinat imediat pe oameni să vadă că ne gândim serios să extindem lucrurile mai departe de jocuri", spune ea. Reddy speră că *Dreams* poate continua parteneriatul cu profesioniști importanți din domeniile creative (Media Molecule a început să caute compozitori) și că, la lansare, va inspira idei și printre jucătorii obișnuiți. Publicul căruia i se adresează jocul este compus din oricine care are nevoie de o descărcare.

„Pe măsură ce creștem, când oamenii ajung la maturitate, nu ne mai oferim permisiunea să facem lucruri creative sau să ne jucăm într-un mod creativ", spune ea. „Nu ne dăm permisiunea să facem lucruri fără a avea un scop".

Desen de BRITT SPENCER

PUNCTUL PE I

John Oliver

„DESEORI, SCENARIȘTII PRIMESC LUCRURI CARE NU NUMAI CĂ NU SUNT amuzante, sunt kriptonită pentru conceptul de râs", spune John Oliver despre procesul de creație al serialului său HBO, recompensat cu premiul Emmy, *Last Week Tonight/Știrile săptămânii* cu John Oliver, aflat acum la cel de-al șaselea sezon. „Dar [scenariștii] reușesc! E nevoie de o largă paletă de abilități". Echilibrul abil pe care îl obține emisiunea între comedie și jurnalism a făcut o artă din transformarea unor subiecte plictisitoare (legile de neutralitate a rețelei) în fenomene virale. Iar acest lucru se datorează, deloc în mică măsură, prezentării explozive și licențioaase a gazdei, care sugerează un bărbat aflat într-o cameră în flăcări: știu că situația pare deznădăjduită, dar am un pahar cu apă! Odată cu comentariile critice, a venit și un impact real. Monologul lui Oliver despre condițiile inechitabile de fixare a cauțiunilor l-a determinat pe primarul din New York să anunțe, o lună mai târziu, că cerințele pentru infracțiunile nonviolente vor deveni mai puțin stricte. Cel mai complicat subiect de până acum: criptomonedele. „Pentru ca glumele să aibă logică, a trebuit să explicăm lucrurile în așa fel încât spectatorii să ajungă la un nivel de înțelegere de bază. A fost un efort comun monumental", spune Oliver, care conchide că a fost expert în acest subiect „cam 72 de ore. Sunt destul de sigur că iarăși nu înțeleg pe deplin subiectul".

„E ca o emisiune gastronomică. Faci ceva delicios din cioburi de sticlă, ace folosite și tristețe!"

Cum ai descrie procesul de realizare a emisiunii?
Există momente iar ele sunt de obicei norma, când emisiunea pare un episod din *Chopped* (emisiune culinară – n.r.). Ai un sac de cioburi, seringi folosite, prezervative și un sentiment elementar de tristețe. Și tu ești la modul „Aș dori ceva delicios!".

Cum faci pentru ca Trump să fie amuzant?
În mod normal, treaba comediei este să ia ceva important și să îl transforme în ceva comic. Cu Obama, de exemplu, introduceai absurditate în ceva ce conținea proteină. Dar [în administrația Trump] nu există nimic. Când ai un președinte care scuipă inepții fără sens sau lucruri în mod obiectiv eronate, încerci să injectezi ceva logică în ce a spus și clar nu are nicio logică. Și apoi explici de ce ai făcut asta. După care scrii gluma.

Există vreo emisiune care te face invidios?
The Good Place (serial în care personajele trebuie să devină persoane mai bune – n.r.). Nu e neapărat invidie, sunt mai degrabă entuziasmat de cât de greu e să facă serialul. E un serial filosofic despre viață, moarte și capitalism pe moarte și sunt difuzați pe o rețea de televiziune, nu la HBO. Fixează standardul atât de sus. Cu toate astea, serialul nu are niciodată un ton grav. E în mod constant amuzant, caraghios. E genial. —*Tim Marcin*

It Rocks!

www.rockfm.ro

SCHIMBĂRI CLIMATICE

Sentimentul că ne scufundăm

Pământul de sub picioarele noastre ar trebui să absoarbă gazele de seră – un proces amenințat în prezent de, ați ghicit, schimbările climatice.

DE

KASHMIRA GANDER
@kashmiragander

NU A EXISTAT NICIODATĂ VREO LIPSĂ DE POTENȚIALE PROBLEME cauzate de schimbările climatice, însă cercetătorii tocmai au dezvăluit încă una: ar putea afecta capacitatea planetei de a rezista la creșterea temperaturii. Plantele și solul sunt o importantă „chiuvetă de carbon", ceea ce înseamnă că absorb dioxid de carbon și îl reține, împiedicând gazele de seră să încălzească planeta. Știința este destul de clară. Plantele inspiră dioxid de carbon și transformă carbonul în energie necesară dezvoltării și reparațiilor, prin procesul de fotosinteză. Carbonul ajunge în sol prin intermediul materiilor organice, cum sunt plantele în descompunere, animalele moarte și deșeurile produse de acestea, iar solul conține de două până la trei ori mai mult carbon decât atmosfera. Împreună, plantele și solul absorb aproximativ 25 la sută din dioxidul de carbon produs de oameni.

În 2018, oamenii au pompat mai mult dioxid de carbon în aer ca oricând înainte. Însă capacitatea plantelor și solului de a ne ajuta să ne salvăm de noi înșine s-ar putea să ajungă într-un punct critic. Schimbările climatice duc la evenimente meteo extreme, cum sunt secetele sau inundațiile, care, la rândul lor, cauzează fluctuații în umiditatea solului.

Într-un nou studiu publicat în luna ianuarie în revista „Nature", cercetătorii au studiat modul în care aceste schimbări ar putea afecta absorbția de carbon.

Concluzia lor? La început, pământul va absorbi mai mult carbon, dar, în 2060, va ajunge la capacitatea maximă. În atmosferă va fi mai mult dioxid de carbon, ceea ce va accelera procesul de încălzire globală.

„E o problemă serioasă", spune Julia Green, doctorand la Facultatea de Inginerie și Studii Aplicate a Universității Columbia și autoare a studiului. Green spune că a fost șocată să afle cât de serioase au fost efectele asupra umidității solului. Studiul a avut ca scop cuantificarea acestor efecte pe parcursul restului secolului. Secetele și valurile de căldură usucă solul și afectează vegetația, reducând absorbția de carbon, iar studiul a a arătat că anii mai ploioși decât norma nu compensează pierderile din timpul anilor mai secetoși.

„Fiecare pădure transformată în savană uscată sau turbărie secată de secetă înseamnă mai puțin carbon înmagazinat și mai mult carbon în atmosferă, accelerând și mai mult încălzirea", spune Dave Reay, profesor în managementul carbonului la Universitatea Edinburgh din Scoția, care nu a participat la studiu.

Reay a recunoscut faptul că modelele folosite în studiul privind absorbția de carbon încearcă din greu să acopere modalitățile diferite în care diferite regiuni răspund la schimbarea climatică. Dar, accentuează el, „imensele recipiente care sunt pădurile și solul au servit pe post de valvă de presiune planetară pentru emisiile noastre în creștere de pe parcursul ultimului secol. Dacă nu reușim să limităm rapid și serios emisiile, atunci aceste imense recipiente ar putea da rateuri, transformându-se dintr-un prieten care absoarbe carbon, într-un mare inamic care emite". N

FOTOGRAFIE DE GETTY IMAGES

Mașina de scris, dușmanul comuniștilor

28 MARTIE 1983: CONSILIUL DE STAT EMITE DECRETUL 98/1983 PRIVIND regimul aparatelor de multiplicat, materialelor necesare reproducerii scrierilor și al mașinilor de scris, prin care toți posesorii unor astfel de aparate erau obligați să le înregistreze la Miliție.

Persoanele fizice nu puteau deține copiatoare, ci doar mașini de scris. Cei cu condamnări penale sau care, din cauza „comportării lor", „prezintă pericol pentru ordinea publică ori securitatea statului", nu aveau dreptul să dețină mașini de scris.

Această prevedere, care lăsa locul unor interpretări, nu figura nici măcar în decretul din 1962, emis de regimul Dej, privind aceste aparate. Decretul lui Ceaușescu mai impunea cetățenilor români să predea Miliției o hârtie conținând amprentele fiecărui caracter al mașinii de scris.

Cât de periculoase erau considerate mașinile de scris o arată instrucțiunile Ministerului de Interne, din 30 mai 1983, privind cooperarea dintre Securitate și Miliție în aplicarea acestui decret. Astfel, toate informațiile privind mașinile de scris și copiatoarele erau la „formațiunea arme, muniții și substanțe toxice". Securitatea primea de la Miliție fișele cu caracterele grafice ale mașinilor de scris.

Acest decret al Consiliului de Stat a fost abrogat prin Decretul-Lege nr. 1, emis de Consiliul Frontului Salvării Naționale la 26 decembrie 1989.

Astfel, noul regim, condus de Ion Iliescu, abroga, prin acest decret, câteva din cele mai scandaloase măsuri ale regimului Ceaușescu, în afară de cele privind regimul mașinilor de scris: pedepsirea cu închisoarea a întreruperilor de sarcină, programul de alimentație științifică sau obligativitatea folosirii apelativelor de „tovarăș" și „tovarășă", în loc de „domn" sau „doamnă". N

22-28 MARTIE

FSN înființează SRI

24 martie 1990: În timpul violențelor interetnice de la Târgu Mureș, apare Serviciul Român de Informații (SRI), contestat de partidele istorice, care vedeau în SRI continuatorul Securității. Virgil Măgureanu, membru CFSN, însărcinat de Ion Iliescu să înființeze SRI, a negat mereu că violențele au fost pretextul pentru apariția Serviciului. Așa cum a arătat episodul Berevoiești, izbucnit un an mai târziu, SRI „supraveghea" activitatea PNL și PNȚCD. Măgureanu, care a rămas în fruntea SRI până în 1997, este acuzat de infracțiuni contra umanității, în dosarul Mineriadei.

Cizmarul Ceaușescu preia puterea

22 martie 1965: Nicolae Ceaușescu, comunist ilegalist și cizmar de meserie, ajuns numărul doi în PCR, după instaurarea comunismului, este ales prim-secretar al PCR, la propunerea lui Ion Gheorghe-Maurer. Nomenclaturiștii l-au sprijinit pe Ceaușescu drept succesor al lui Gheorghiu-Dej sperând că îl vor putea controla. Deși la început a pozat în disident față de Moscova, Ceaușescu a cultivat regimul terorii și cultul personalității, iar în anii '80 oamenii sufereau de frig și foame. Răsturnați prin Revoluția din 1989, Nicolae și Elena Ceaușescu au fost împușcați în 25 decembrie 1989.

Școala românească este organizată

23 martie 1898: Este adoptată Legea învățământului secundar și superior, elaborată de Spiru Haret, care instituie învățământul secundar de opt clase, în două cicluri și organizează învățământul superior.

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Codpoștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA. cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament \ Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

Alege inteligent!
Inspiră-te!
Conectează-te!

CCIR Business Center

CCIR Business Center vine în întâmpinarea antreprenorilor şi tuturor firmelor interesate să aibă sediul sau spaţii pentru birouri în Bucureşti. Destinaţia perfectă de business, CCIR Business Center deschide orizonturi pentru o zonă inovativă şi puternică a oraşului şi îndeplineşte cele mai înalte cerinţe ale unei locaţii de business, potrivită pentru o gamă largă de clienţi şi activităţi.

Cu atenţie la nevoile clienţilor şi la profilele lor variate, CCIR Business Center respectă cerinţele pieţei şi urmăreşte nevoile companiei tale. Datorită amplasării sale, Centrul oferă combinaţia perfectă între entuziasm şi ambianţă plăcută care va inspira angajaţii dumneavoastră să exceleze în fiecare zi.

Contact: Birou Închiriere Spaţii şi Săli de Conferinţă
Tel.: 021.319.00.78, Fax: 021.319.01.56, e-mail: businesscenter@ccir.ro

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX